

PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS DALIES TERITORIJOS (PUŠALOTO Miestelio, Šedeikonių, Kauklių, Valmonių, Kidžionių kaimų, Kruopinės viensėdžio, Buojaragio, Pabuojų, Matkūnų, Jaciūnų kaimų, Daukučių viensėdžio pagal parengtą schemą) atsinaujinančių išteklių energetikos – vėjo energetikos inžinerinės infrastruktūros plėtros specialusis planas

SPRENDINIŲ KONKRETIZAVIMAS

PLANO ORGANIZATORIUS:

PLANO INICIATORIUS:

PLANO RENGĖJAS:

PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖ

UAB „AUKŠTAITIJOS VĖJAS“

UAB „ARDYNAS“

	PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS DALIES TERITORIJOS (PUŠALOTO Miestelio, Šedeikonių, Kauklių, Valmonių, Kidžionių kaimų, Kruopinės viensėdžio, Buojaragio, Pabuoju, Matkūnų, Jaciūnų kaimų, Daukučių viensėdžio pagal parengtą schemą) atsinaujinančių išteklių energetikos – vėjo energetikos inžinerinės infrastruktūros plėtros specialusis planas	1 leidimas Puslapis 1 iš 40
---	--	---------------------------------------

PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS DALIES TERITORIJOS (PUŠALOTO Miestelio, Šedeikonių, Kauklių, Valmonių, Kidžionių kaimų, Kruopinės viensėdžio, Buojaragio, Pabuoju, Matkūnų, Jaciūnų kaimų, Daukučių viensėdžio pagal parengtą schemą) atsinaujinančių išteklių energetikos – vėjo energetikos inžinerinės infrastruktūros plėtros specialusis planas

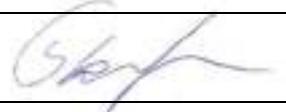
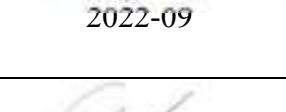
SPRENDINIŲ KONKRETIZAVIMAS

	<p>Planavimo organizatorius Pasvalio rajono savivaldybės administracija Vytauto Didžiojo a. 1, LT-39143 Pasvalys</p>
	<p>Planavimo iniciatorius UAB „Aukštaitijos vėjas“ Lvovo g. 25-104, LT-09320 Vilnius</p>
	<p>Plano rengėjas UAB "Ardynas" Gedimino g. 47, LT-44242 Kaunas www.ardynas.lt</p>
2022 m.	

SPRENDINIŲ KONKRETIZAVIMAS	2022 m.
----------------------------	---------

RENGĖJŲ SARAŠAS

PARENGĘ:	Projekto vadovas, UAB „Ardynas“ Darius Šaliūnas	2022-09
	Teritorijų planavimo vadovė, UAB „Ardynas“ Olga Vaičienė	2022-09
	Teritorijų planavimo specialistė, UAB „Ardynas“ Jolanta Paplauskienė	2022-09
	GIS specialistas, UAB „Ardynas“ Darius Šaliūnas	2022-09
	Inžinierė, GIS specialistė, UAB „Ardynas“ Kristina Vaitkevičė	2022-09

	PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS DALIES TERITORIJOS (PUŠALOTO Miestelio, Šedeikonių, Kauklių, Valmonių, Kidžionių kaimų, Krupinės viensėdžio, Buojaragio, Pabuoju, Matkūnų, Jaciūnų kaimų, Daukučių viensėdžio pagal parengtą schemą) ATSINAUJINANČIŲ ĮSTEKLIŲ ENERGETIKOS – VĖJO ENERGETIKOS INŽINERINĖS INFRASTRUKTŪROS PLĖTROS SPECIALUSIS PLANAS	1 leidimas Puslapis 3 iš 40
---	---	---------------------------------------

TURINYS

1 INFORMACIJA APIE PLANAVIMO ORGANIZATORIU, INICIATORIU ir SPECIALIOJO PLANO RENGĖJĄ.....	5
2 BENDROJI DALIS.....	6
2.1 Vėjo energetikos poreikis.....	6
2.2 Teritorijų planavimo dokumentas	6
2.3 Planavimo pagrindas	6
2.4 Planavimo tikslai ir uždaviniai.....	7
2.5 Planuojama teritorija	7
2.6 Specialiojo plano sąsajos su kitais planais ir programomis	9
3 IŠDUOTOS TERITORIJŲ PLANAVIMO SĄLYGOS.....	10
4 INFORMACIJA APIE SPECIALIOJO PLANO STRATEGINIO PASEKMIŲ APLINKAI VERTINIMO PROCEDŪRAS.....	11
5SPECIALIOJO PLANO SPRENDINIŲ KONKRETIZAVIMAS.....	13
5.1 Planuojamos teritorijos geografinė ir administracinė padėtis	13
5.2 Pagrindiniai planuojamų VE techniniai rodikliai.....	13
5.3 Reikalavimai vėjo elektrinių įrengimui.....	13
5.4 Pagrindiniai darbai VE parko statybos metu.....	13
5.5 Artimiausia gyvenamoji, visuomeninė aplinka ir žemėnauda	14
5.6 Inžinerinė infrastruktūra.....	18
5.7 Aplinkos komponentai	20
5.7.1 Saugomos teritorijos ir biologinė įvairovė.....	20
5.7.2 Kraštovaizdis ir gamtinis karkasas.....	22
5.7.3 Paviršiniai ir požeminiai vandens telkiniai	25
5.7.4 Kultūros paveldas.....	28
5.7.5 Naudingų iškasenų telkiniai	30
5.8 Visuomenės sveikatos sauga	32
5.9 Potencialių VE vystymo teritorijų (plotų) nustatymas	33
5.10 Priemonės specialiojo plano sprendinių įgyvendinimo reikšmingoms neigiamoms pasekmėms aplinkai išvengti, mažinti ar kompensuoti.....	36
6 TERITORIJOS ANALIZEI NAUDOTI DUOMENŲ ŠALTINIAI.....	38
7 TEISĖS AKTŲ SĄRAŠAS	39
8 GRAFINIS PRIEDAS	39

IVADAS

2019 m. gruodžio 11 d. Europos Komisija pristatė Europos žaliajį kursą¹ – veiksmų gaires, kaip užtikrinti ES ekonomikos tvarumą, klimato ir aplinkos problemas paverčiant galimybėmis visose politikos srityse ir užtikrinant, kad pertvarka būtų visiems teisinga ir įtrauki. Igyvendinant Europos žaliojo kurso siekį iki 2050 m. užtikrinti anglies dioksidio poveikio neutralumą, itin svarbu mažinti ES energetikos sistemos priklausomybę nuo iškastinio kuro. Vienas iš Europos žalio kurso principų, kurie padės sumažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį ir pagerinti žmonių gyvenimo kokybę, yra plėtoti elektros energijos sektorių, grindžiamą daugiausia atsinaujinančiais energijos ištakais.

Nacionalinėje energetinės nepriklausomybės strategijoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos seimo 2012 m. birželio 26 d. nutarimu Nr. XI-2133² numatyta, jog bus siekiama, kad iki 2030 metų 70 procentų bendrai šalyje suvartoamos galutinės elektros energijos sudarytų vietinė elektros energija, o iki 2050 metų iki 100 procentų bendrai šalyje suvartoamos galutinės elektros energijos sudarytų vietinė elektros energija, o elektros energija iš atsinaujinančių energijos ištaklių turėtų tapti pagrindinė, palyginti su bendrai šalyje suvartoama galutinė elektros energija.

Lietuvos Respublikos (toliau - LR) bendrojo plano (Lietuva 2030) sprendiniuose³ numatyta vystyti atsinaujinančių energijos ištaklių (toliau - AEI) elektrinių parkus Lietuvos teritorijoje bei skatinti regioninį ir tarptautinį bendradarbiavimą AEI elektrinių parkų plėtrai. Plane taip pat pateiktos nuostatos dėl vėjo ir saulės šviesos energijos elektrinių parkų plėtros siekiant vizualinės estetinės kraštovaizdžio apsaugos.

Pasvalio rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo (koreguojant arba keičiant kraštovaizdžio ir gamtinio karkaso sprendinius) sprendiniuose (patvirtinta Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2021-02-24 nutarimu Nr. T1-21) nurodytos tik nuostatos vystyti saulės ir vėjo energetiką, tačiau nėra išskirtų specialiai vėjo energetikai naudotinų teritorijų.

Siekiant sudaryti prielaidas vėjo elektrinių parko vystymui UAB „Aukštaitijos vėjas“ 2022-01-24 sutartimi su Pasvalio rajono savivaldybės administracija (sutarties Nr. ASR-10) iniciavo vietovės lygmens specialiojo teritorijų planavimo dokumento – inžinerinės infrastruktūros specialiojo plano rengimą (toliau – Specialusis planas). Išsigaliojus 2022-07-08 LR atsinaujinančiu ištaklių energetikos įstatymo redakcijai vėjo elektrinių (toliau - VE) neprivaloma numatyti teritorijų planavimo dokumentuose, tačiau siekiant darnaus teritorijos vystymo ir kuo mažesnio neigiamo poveikio aplinkai, specialiojo plano rengimą nuspręsta pabaigtī.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 18 d. nutarimo Nr. 967 patvirtinto Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo (toliau - Aprašas) III skyriaus 6.1 p.⁴ yra atliekamas specialiojo plano strateginis pasekmių aplinkai vertinimas (toliau - SPAV). SPAV ataskaita parengta remiantis SPAV apimties nustatymo dokumentu ir atsižvelgiant į vertinimo subjektų išvadas bei pasiūlymus.

Lygiagrečiai yra atliekamas ir planuojamos ūkinės veiklos (vėjo elektrinių parko įrengimo), kuri numatyta planuoamoje teritorijoje, poveikio aplinkai vertinimas (toliau - PAV), vadovaujantis Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymu.

¹ https://ec.europa.eu/info/publications/communication-european-green-deal_en

² <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lrt/TAD/TAIS.429490/asr>

³ <http://www.bendrasisplanas.lt/wp-content/uploads/2021/07/LR-BP-SPRENDINIU-DOKUMENTAS-0616.pdf>

⁴ III sk.6.1 p. „Vertinimą privaloma atlikti kai: rengiamas planas ar programa, skirti pramonės, energetikos, transporto, telekomunikacijų, turizmo, žemės ūkio, miškų ūkio, žuvininkystės, vandens ūkio plėtrai, atliekų tvarkymui, specialiojo teritorijų planavimo dokumentas, detalusis planas ar žemės valdos projeketas, kuris nustato ūkinės veiklos, įrašytos į Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 1 ar 2 priedus, vystymo pagrindus ir kuris rengiamas didesniams kaip 10kv. kilometrų plotui.“

	PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS DALIES TERITORIJOS (PUŠALOTO Miestelio, Šedeikonių, Kauklių, Valmonių, Kidžionių kaimų, Krupinės viensėdžio, Buojaragio, Pabuoju, Matkūnų, Jaciūnų kaimų, Daukučių viensėdžio pagal parengtą schemą) ATSINAUJINANČIŲ ĮSTEKLIŲ ENERGETIKOS – VĖJO ENERGETIKOS INŽINERINĖS INFRASTRUKTŪROS PLĖTROS SPECIALUSIS PLANAS	1 leidimas Puslapis 5 iš 40
---	---	---------------------------------------

1 INFORMACIJA APIE PLANAVIMO ORGANIZATORIU, INICIATORIU IR SPECIALIOJO PLANO RENGĖJĄ

Planavimo organizatorius

Įmonės pavadinimas	Pasvalio rajono savivaldybės administracija
Įmonės kodas	133884372
Adresas	Vytauto Didžiojo a. 1, LT-39143 Pasvalys, info@pasvalys.lt
Kontaktinis asmuo	Zina Masilionytė , Vietinio ūkio ir plėtros skyriaus vyriausioji specialistė (savivaldybės vyriausioji architektė)
Telefonas	+370 658 34180
El. paštas	z.masilionyte@pasvalys.lt

Planavimo iniciatorius

Įmonės pavadinimas	UAB „Aukštaitijos vėjas“
Įmonės kodas	305932253
Adresas	Lvivo g. 25-104, LT-09320 Vilnius
Kontaktinis asmuo	Sigitas Butkus , direktorius
Telefonas	+370 5 2455113
El. paštas	sigitas.butkus@av1.lt

Specialiojo plano rengėjasis

Įmonės pavadinimas	UAB „Ardynas“
Įmonės kodas	133884372
Adresas	Gedimino g. 47, LT-44242 Kaunas, www.ardynas.lt
Kontaktinis asmuo	Darius Šaliūnas , Projekto vadovas
Telefonas	+370 616 37145
El. paštas	d.saliunas@ardynas.lt
Teritorijų planavimo vadovė	Olga Vaicienė
Telefonas	+370 611 22898
El. paštas	o.vaiciene@ardynas.lt

2 BENDROJI DALIS

2.1 Vėjo energetikos poreikis

Vėjo energetika pažangumu ir sparčiu technologiniu procesu išsiskiria iš kitų energijos išatsinaujinančių išteklių rūsių. Iš vėjo pagaminta energija mažina oro taršą ir lėtina klimato kaitą, padeda užtikrinti energetinį saugumą bei mazinti iškastinio kuro importą. Vėjo energijos šaltiniai yra neišsenkantys, o plečiant vėjo energetikos sektorių yra kuriamos naujos darbo vietas, skatinama regioninė plėtra ir inovacijos.

Nacionalinę energetinės nepriklausomybės strategiją įgyvendinanti Lietuva turi ambicingą tikslą ateityje iš atsinaujinančių šaltinių gaminti 100 proc. šaliai reikalingos elektros energijos. Siekiant šio tiksloto, vėjo energetikos vaidmuo toliau stiprės – ilgainiui vėjo jėgainių parkuose turi būti pagaminama daugiau nei 50 proc. Lietuvai reikalingos elektros energijos.

2021 m. Lietuvoje veikiančios vėjo elektrinės pagamino 1,36 TWh (1356 GWh) elektros energijos, o bendrai iš atsinaujinančių energijos išteklių 2021 m. buvo pagaminta 3 TWh elektros energijos. Lietuvos vėjo elektrinių asociacijos skaičiavimais, iš visos žaliosios elektros energijos gamybos Lietuvoje (įskaitant ir Kruonio HAE) vėjas pernai pagamino 45.6 %.

Šiuo metu nauji vėjo elektrinių parkų projektais vystomi daugiau nei dešimtyje Lietuvos savivaldybių, jų galia kartu sudėjus siekia daugiau kaip 800 MW. Dauguma didesnių projektų plėtojami komerciniais pagrindais, be valstybės paramos.

2022 m. birželio 28d. LR Seime buvo priimtas vadintas „Proveržio paketas“, kurio tikslas – užtikrinti sklandžią ir greitą atsinaujinančių energijos išteklių (AEI) elektrinių plėtrą Lietuvoje bei sudaryti sąlygas visiškai Lietuvos energetinei nepriklausomybei. Tikimasi, jog priimtas įstatymų pakeitimų paketas paskatins glaudesnį gyventojų ir vėjo elektrinių vystytojų bendradarbiavimą. Vadovaujantis patvirtintu Proveržio paketu pakeista visa eilė teisės aktų, susijusių su atsinaujinančių energetikos išteklių projektų vystymu - atsisakoma sanitarinių apsaugos zonų nustatymo ir registravimo, tačiau įvedamas naujas reikalavimas dėl saugaus atstumo. Numatoma, jog vėjo elektrinė turėtų būti statoma ne arčiau nei per keturis vėjo elektrinės stiebo aukščius nuo gyvenamųjų namų.

Sausumos vėjo energetika

Vystyti vėjo energetiką Lietuvoje yra palankios sąlygos. Čia nėra natūralių barjerų (pvz.: kalnu), galinčių užstoti vėją. Pasitelkiant moderniausias technologijas, vėjo jėgaines galima statyti nebūtinai tik pajūrio teritorijoje. Vėjo energiją į elektros energiją paverčia vėjo elektrinės. Tai vienas iš draugiškiausių aplinkai elektros gamybos būdų.

2.2 Teritorijų planavimo dokumentas

Rengiamo teritorijų planavimo dokumento pavadinimas - Pasvalio rajono savivaldybės dalies teritorijos (Pušaloto miestelio, Šedeikonių, Kauklių, Valmonių, Kidžionių kaimų, Kruopinės viensėdžio, Buojaragio, Pabuoju, Matkūnų, Jaciūnų kaimų, Daukučių viensėdžio pagal parengtą schemą) atsinaujinančių išteklių energetikos – vėjo energetikos inžinerinės infrastruktūros plėtros specialusis planas (toliau – Specialusis planas).

2.3 Planavimo pagrindas

Specialiojo plano rengimo pagrindas yra:

- Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2021 m. gruodžio 22 d. sprendimas Nr. T1-230 Dėl Pasvalio rajono savivaldybės dalies teritorijos (Pušaloto miestelio, Šedeikonių, Kauklių, Valmonių, Kidžionių kaimų, Kruopinės viensėdžio, Buojaragio, Pabuoju, Matkūnų, Jaciūnų kaimų, Daukučių viensėdžio pagal parengtą schemą) atsinaujinančių išteklių energetikos – vėjo energetikos inžinerinės infrastruktūros plėtros specialiojo plano rengimo.

	PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS DALIES TERITORIJOS (PUŠALOTO Miestelio, Šedeikonių, Kauklių, Valmonių, Kidžionių kaimų, Kruopinės viensėdžio, Buojaragio, Pabuoju, Matkūnų, Jaciūnų kaimų, Daukučių viensėdžio pagal parengtą schema) ATSINAUJINANČIŲ IŠTEKLIŲ ENERGETIKOS – VĖJO ENERGETIKOS INŽINERINĖS INFRASTRUKTŪROS PLĒTROS SPECIALUSIS PLANAS	1 leidimas Puslapis 7 iš 40
---	--	---------------------------------------

- Pasvalio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2022 m. sausio 19 d. įsakymu Nr.DV-36 patvirtinta Pasvalio rajono savivaldybės dalies teritorijos (Pušaloto miestelio, Šedeikonių, Kauklių, Valmonių, Kidžionių kaimų, Kruopinės viensėdžio, Buojaragio, Pabuoju, Matkūnų, Jaciūnų kaimų, Daukučių viensėdžio pagal parengtą schema) atsinaujinančių išteklių energetikos – vėjo energetikos inžinerinės infrastruktūros plėtros specialiojo plano rengimo ir planavimo darbų programa.

2.4 Planavimo tikslai ir uždaviniai

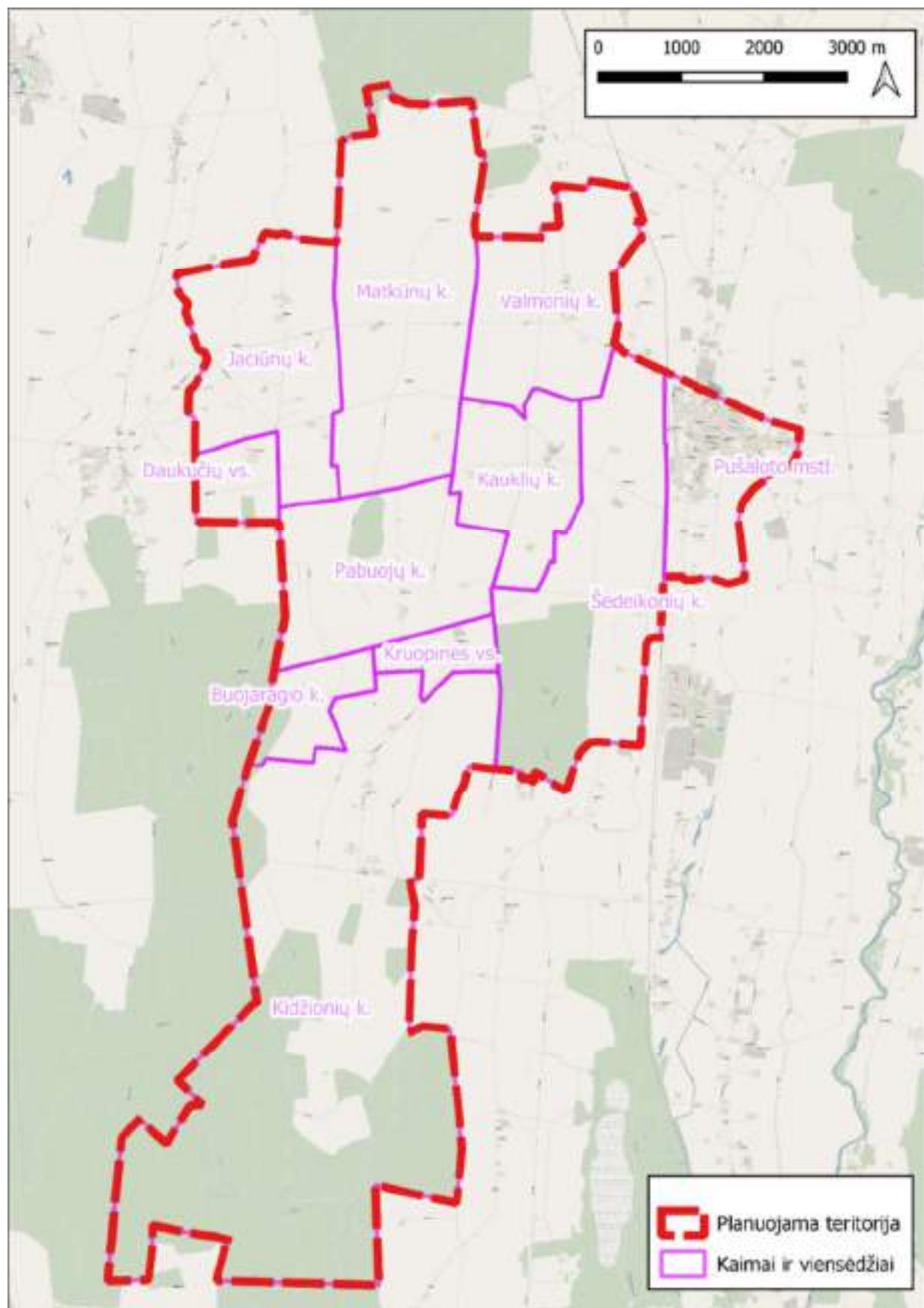
Planavimo tikslai ir uždaviniai: suformuoti ilgalaikės savivaldybės vėjo elektrinių plėtros kryptis, siekiant užtikrinti saugų ir patikimą gaunamas elektros tiekimą mažiausiomis sąnaudomis bei neviršijant leidžiamo neigiamo poveikio aplinkai; parengti infrastruktūros specialųjį planą, skirtą vėjo elektrinių parko bei inžinerinių komunikacijų statybų; numatyti galimą vėjo elektrinių įtaką gamtinei ir gyvenamajai aplinkai bei kompensacines priemones jai sumažinti; numatyti priemones, užtikrinančias gamtos išteklių racionalų naudojimą, kraštovaizdžio tvarkymą, ekologinę pusiausvyrą, gamtinio karkaso formavimą, gamtos ir kultūros paveldo objektų išsaugojimą.

Papildomi planavimo uždaviniai: nurodyti speciališkas žemės naudojimo sąlygas.

Papildomi reglamentai: statinių statybos zona, riba bei įvažiavimai (išvažiavimai) į suformuotus sklypus.

2.5 Planuojama teritorija

Planuojama teritorija – Pasvalio rajono savivaldybės Pušaloto miestelio, Šedeikonių, Kauklių, Valmonių, Kidžionių kaimų, Kruopinės viensėdžio, Buojaragio, Pabuoju, Matkūnų, Jaciūnų kaimų, Daukučių viensėdžio teritorijos. Planuojamos teritorijos apimtis pavaizduota (žr. 2.5.1 pav.).

2.5.1 pav. Planuojamos teritorijos schema

2.6 Specialiojo plano sasajos su kitais planais ir programomis

Pasvalio rajono savivaldybės teritorijoje, į kurią patenka planuojama teritorija, galiojantys teritorijų planavimo dokumentai:

- Lietuvos Respublikos teritorijos bendrasis planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos vyriausybės 2021-09-29 nutarimu Nr. 789, T00087007;
- Nacionalinis kraštovaizdžio tvarkymo planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015-10-02 įsakymu Nr. D1-703, T00077225;
- Pasvalio rajono savivaldybės teritorijos bendrasis planas T00030816 (000672000133);
- Pasvalio rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimas (koreguojant arba keičiant kraštovaizdžio ir gamtinio karkaso sprendinius), patvirtintas 2021-02-24 Pasvalio r. savivaldybės tarybos nutarimu T1-21, T00086302;
- Pasvalio rajono savivaldybės šilumos ūkio specialusis planas, 2009 m., T00031228 (000672000173);
- Pasvalio rajono savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialusis planas, 2010 m., T00032099 (000672000214);
- Pasvalio rajono teritorijos vietinės reikšmės viešujų kelių tinklo išdėstymo žemėtvarkos schema, 2009 m., 005672000164;
- Pasvalio rajono teritorijos miškų išdėstymo žemėtvarkos schema, 2005 m., T00031643 (000672000076);
- Pasvalio rajono nekilnojamomojo kultūros paveldo tinklų schema, patvirtinta Kultūros ministro 2009-05-05 įsakymu Nr. IV-212;
- Pasvalio rajono savivaldybės 2022-2022 metų strateginis veiklos planas ir Pasvalio rajono savivaldybės 2021-2027 metų strateginis plėtros planas, patvirtintas Pasvalio r. savivaldybės tarybos 2019-08-21 nutarimu T1-161;
- Žemės sklypo (kadastro Nr. 6730/0001:0007), esančio Jaciūnų k., Pušaloto sen., Pasvalio r. sav., Panevėžio apskr., formavimo ir pertvarkymo projektas; ZSFP-98959;
- Žemės sklypo (kadastro Nr. 6730/0011:0016), esančio Kidžionių k., Pušaloto sen., Pasvalio r. sav., Panevėžio apskr., formavimo ir pertvarkymo projektas; ZSFP-48078;
- Valstybinės žemės ploto, esančio Pušaloto mstl., Pušaloto sen., Pasvalio r. sav., Panevėžio apskr., Pumpėnų g.6 , žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektas; ZSFP-46217;
- Valstybinės žemės ploto, esančio Pušaloto mstl., Pušaloto sen., Pasvalio r. sav., Panevėžio apskr., Savanorių g., žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektas; ZSFP-43850;
- Žemės sklypų (kad. Nr.6757/0008:456 ir Nr.6757/0008:457), esančių Pasvalio r. sav., Pušaloto sen., Pušaloto mstl., Panevėžio g.31, detalusis planas; T00032105 (000672000297);
- Specialusis planas T00031661 (000672000187) 0,3311 ha sklypo prie pastato, esančio Pasvalio r. sav., Pušaloto sen., Pušaloto mstl., Tulpių g.3A, suformavimo projektas.

ARDYNAS 	PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS DALIES TERITORIJOS (PUŠALOTO MIESTELIO, ŠEDEIKONIŲ, KAUKLIŲ, VALMONIŲ, KIDŽIONIŲ KAIMŲ, KRUOPINĖS VIENSĘDŽIO, BUOJARAGIO, PABUOJŲ, MATKŪNŲ, JACIŪNŲ KAIMŲ, DAUKUČIŲ VIENSĘDŽIO PAGAL PARENGTĄ SCHEMĄ) ATSINAUJINANČIU ĮSTEKLİU ENERGETIKOS – VÉJO ENERGETIKOS INŽINERINÉS INFRASTRUKTŪROS PLÉTROS SPECIALUSIS PLANAS	1 leidimas Puslapis 10 iš 40
--------------------	---	--

3 IŠDUOTOS TERITORIJŲ PLANAVIMO SĄLYGOS

3.1 lentelė. Planavimo sąlygas išdavusių institucijų sąrašas

Eil. Nr.	Planavimo sąlygas išdavusios institucijos pavadinimas, adresas	Išdavimo data ir Nr.
2.	Biržų regioninio parko direkcija, Biržų rajono sav., Rotušės g. 10	2022-02-14 Nr. REG211839
3.	AB „Energijos skirstymo operatorius“, Vilnius, Laisvės pr. 10	2022-02-10 Nr. REG211561
4.	Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos, Vilnius, Šnipiškių g. 3	2022-02-10 Nr. REG211526
5.	Krekenavos regioninio parko direkcija, Panevėžio rajono sav., Krekenavos sen., Dobrovolės k. 2	2022-02-10 Nr. REG211559
6.	Valstybės įmonė Lietuvos automobilių kelių direkcija, Vilnius, J. Basanavičiaus g. 36	2022-02-22 Nr. REG212765
7.	Lietuvos geologijos tarnyba prie Aplinkos ministerijos, Vilnius, S. Konarskio g. 35	2022-02-10 Nr. REG211618
8.	Lietuvos kariuomenė, Vilnius, Šv. Ignoto g. 8	2022-02-22 Nr. REG212772
9.	Litgrid AB, Karlo Gustavo Manerheimo g. 8	2022-02-21 Nr. REG212652
10.	Nacionalinės visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos, Vilnius, Kalvarijų g. 153	2022-02-21 Nr. REG212601
11.	Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, Vilnius, Gedimino pr. 19	2022-02-22 Nr. REG212912
12.	Akcinė bendrovė „ORLEN Lietuva“, Mažeikių r. sav., Juodeikiai, Mažeikių g. 75	2022-02-23 Nr. REG212975 2022-02-22 raštas Nr. D2(1.78-1)-477
13.	Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos, Vilnius, Švitrigailos g. 18	2022-02-11 Nr. REG211669
14.	Viešoji įstaiga „Plačiajuostis internetas“, Vilnius, Sausio 13-osios g. 10	2022-02-10 Nr. REG211540
15.	Pasvalio rajono savivaldybės administracija, Pasvalys, Vytauto Didžiojo a. 1	2022-02-17 Nr. REG212240
16.	Telia Lietuva, AB, Vilnius, Saltoniškių g. 7A	2022-02-14 Nr. REG211838
18.	AB "Lietuvos geležinkeliai", Vilniaus miesto sav., Geležinkelio g. 16	2022-05-10 Nr. REG223174

SPRENDINIŲ KONKRETIZAVIMAS	2022 m.
----------------------------	---------

	PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS DALIES TERITORIJOS (PUŠALOTO Miestelio, Šedeikonių, Kauklių, Valmonių, Kidžionių kaimų, Kruopinės viensėdžio, Buojaragio, Pabuoju, Matkūnų, Jaciūnų kaimų, Daukučių viensėdžio pagal parengtą schemą) ATSINAUJINANČIŲ ĮSTEKLIŲ ENERGETIKOS – VĖJO ENERGETIKOS INŽINERINĖS INFRASTRUKTŪROS PLĒTROS SPECIALUSIS PLANAS	1 leidimas Puslapis 11 iš 40
---	--	--

4 INFORMACIJA APIE SPECIALIOJO PLANO STRATEGINIO PASEKMIŲ APLINKAI VERTINIMO PROCEDŪRAS

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. 1467 patvirtintu Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašu ir Pasvalio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2022 m. sausio 19 d. įsakymu Nr.DV-36 patvirtintos planavimo darbų programos 12.p. nuostatomis, Vystymo planui parengta strateginio pasekmių aplinkai vertinimo (toliau – SPAV) ataskaita. SPAV vertinimo subjektai pateikė išvadas dėl SPAV ataskaitos, kurių sąrašas pateiktas 4.1. lentelėje.

4.1 lentelė SPAV subjektų išvados dėl SPAV ataskaitos

Eil. Nr.	Vertinimo subjekto pavadinimas	Išvados
1.	Aplinkos apsaugos agentūra, A. Juozapavičiaus 9, LT-09311 Vilnius; aaa@gamta.lt	2022-08-31 Nr. (30-2)-A4E-9719 Atsižvelgiant į tai, jog pagal SPAV ataskaitoje pateiktą informaciją, nenumatytos reikšmingos neigiamos pasekmės paviršiniams vandens telkiniams, aplinkos orui ir gamtiniam karkasui, vadovaujantis Tvarkos aprašo 28 punktu Specialiojo plano koncepcijos sprendiniams pastabuojantime bei SPAV ataskaitai pritariame.
2.	Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos, Kalvarijų g. 153, LT-08221 Vilnius; Departamento duomenys: Respublikos g. 13, LT-35185 Panevėžys. Skyriaus duomenys: Vilniaus g. 7, LT-39146 Pasvalys, tel. (8 451) 34 331 pasvalys@nvsc.lt	2022-08-26 Nr. (5-23 14.3.10 Mr)2-41827 Pasvalio rajono savivaldybės dalies teritorijos (Pušaloto miestelio, Šedeikonių, Kauklių, Valmonių, Kidžionių kaimų, Kruopinės viensėdžio, Buojaragio, Pabuoju, Matkūnų, Jaciūnų kaimų, Daukučių viensėdžio pagal parengtą schemą) atsinaujinančių įsteklių energetikos vėjo energetikos inžinerinės infrastruktūros plėtros specialiojo plano strateginio pasekmių aplinkai vertinimo ataskaitai pritariama.
3.	Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Panevėžio-Utenos teritorinis skyrius, Respublikos g. 38, 35173 Panevėžys, panevezys-utena@kpd.lt	2022-08-17 Nr. 2PU-820-(9.38-PU E) Pritariame pateiktai strateginio pasekmių aplinkai vertinimo ataskaitai be pastabų.
4.	Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Lietuvos respublikos aplinkos ministerijos, Antakalnio g. 25, 10312 Vilnius; vstt@vstt.lt	2022-09-02 raštu Nr. V3-1274 pateikė išvadas su pastabomis, nurodant, kad reikalingi atlikti paukščių ir šikšnosparnių tyrimai ir detalesnis pasekmių jiems įvertinimas. VSTT nurodė SPAV ataskaitą pataisyti ir papildyti atsižvelgiant į pateiktas pastabas ir pateikti Tarnybai pakartotiniam įvertinimui. 2022-09-23 raštu Nr. V3-1369 pateikė išvadas, kad pastabų dėl SPAV ataskaitos kokybės neturi ir nepriehistorija, kad Specialiojo plano sprendiniai būtų konkretizuojami SPAV ataskaitoje išanalizuotos potencialių vėjo elektrinių vystymo teritorijų (plotų) nustatymo alternatyvos pagrindu, sprendiniuose numatant SPAV ataskaitoje pasiūlytas priemones Specialiojo plano įgyvendinimo reikšmingoms neigiamoms pasekmėms aplinkai išvengti, sumažinti ar kompensiuti.
5.	Pasvalio rajono savivaldybės administracija, Vytauto Didžiojo a. 1, LT-39143 Pasvalys; rastine@pasvalys.lt	2022-09-08 raštu Nr. ARB-1548 SPAV ataskaitai pritarė.
6.	Panevėžio rajono savivaldybės administracija, Vasario 16-osios g. 27, LT-35185 Panevėžys; savivaldybe@panrs.lt	2022-09-29 raštu Nr. (8.9) - SD1-1736 SPAV ataskaitai pritarė.

ARDYNAS	PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS DALIES TERITORIJOS (PUŠALOTO MIESTELIO, ŠEDEIKONIŲ, KAUKLIŲ, VALMONIŲ, KIDŽIONIŲ KAIMŲ, KRUOPINĖS VIENSĘDŽIO, BUOJARAGIO, PABUOJŲ, MATKŪNŲ, JACIŪNŲ KAIMŲ, DAUKUČIŲ VIENSĘDŽIO PAGAL PARENGTĄ SCHEMĄ) ATSINAUJINANČIU ĮSTEKLİU ENERGETIKOS – VÉJO ENERGETIKOS INŽINERINÉS INFRASTRUKTŪROS PLÉTROS SPECIALUSIS PLANAS	1 leidimas
Puslapis		12 iš 40

Visuomenės informavimas apie SPAV procedūras atliekamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996 m. rugėjo 18 d. nutarimu Nr. 1079 patvirtintais *Visuomenės informavimo, konsultavimo ir dalyvavimo priimant sprendimus dėl teritorijų planavimo nuostatais*. Visuomenės pasiūlymų šiame etape nebuvo gauta.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. 1467 patvirtinto *Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos* aprašo 30 punktu ir *Visuomenės dalyvavimo planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo procedūrose ir vertinimo subjekty, Europos Sąjungos valstybių narių ir kitų užsienio valstybių informavimo tvarkos* aprašo 21 punktu buvo parengta SPAV vertinimo subjektų išvadų įvertinimo pažyma.

Planavimo organizatorius, Pasvalio r. sav. administracijos direktorius, atsižvelgęs į gautas SPAV vertinimo subjektų išvadas ir parengtą SPAV subjektų išvadų vertinimo pažymą, 2022 m. rugsėjo 29 d. patvirtino SPAV subjektų išvadų įvertinimo pažymą ir pateikė ją susipažinimui SPAV vertinimo subjektams.

SPAV ataskaita susipažinimui patalpinta Pasvalio savivaldybės interneto svetainėje ir teritorijų planavimo proceso valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje: www.tpdris.lt, TPD Nr. S-VT-67-22-91.

Svarbu paminėti, kad atliktas specialiojo plano sprendinių įgyvendinimo strateginis pasekmių aplinkai vertinimas, skirtingai nei chaotiškos/ pavienės vėjo elektrinių plėtros atveju (kuomet VE statyba numatoma tik turimame sklype):

- 1) leido sistemingai nagrinėti platesnę teritoriją ir numatyti tinkamiausius plotus ir taškus vėjo elektrinių statybai;
- 2) leido parinkti ir apibrėžti *potencialias VE vystymo teritorijas*, kuriose VE statyba ne tik atitiktų minimalius LR teisės aktų reikalavimus, bet ir prisdėtų prie darnesnio teritorijų vystymosi (įskaitant poveikį kraštovaizdžiui);
- 3) leidžia planavimo organizatoriui matyti galimas pasekmes vystant vėjo energetiką Pasvalio rajono savivaldybės teritorijos dalyje (planuojamajoje teritorijoje) ir pagal poreikių iniciuoti bendrojo planavimo dokumentų keitimą ar specialiujų planų rengimą;
- 4) leidžia planavimo iniciatoriui pradiniame etape įsivertinti palankiausias vėjo elektrinių įrengimo vietas, įvertinant ribotas elektros perdavimo tinklo galimybės priimti pagamintą energiją (numatoma VE parko galia – iki 100 MW).

Strateginis pasekmių aplinkai vertinimas numato, kad įdiegus numatytas pasekmių aplinkai mažinimo priemones, specialiojo plano sprendinių įgyvendinimas nesukels reikšmingų neigiamų pasekmių.

5 SPECIALIOJO PLANO SPRENDINIŲ KONKRETIZAVIMAS

5.1 Planuojamos teritorijos geografinė ir administracinė padėtis

Specialiojo plano sprendinių įgyvendinimas numatomas Pasvalio rajono savivaldybės Pušaloto miestelio, Šedeikonių, Kauklių, Valmonių, Kidžionių kaimų, Kruopinės viensėdžio, Buojaragio, Pabuoju, Matkūnų, Jaciūnų kaimų, Daukučių viensėdžio teritorijoje. Visa planuojama teritorija patenka į Pušaloto seniūniją.

5.2 Pagrindiniai planuojamų VE techniniai rodikliai

VE parke numatomos statyti šiuolaikinės iki 7,6 MW galios VE, kurių bokštų aukštis gali siekti iki 170 m, o vėjaračio skersmuo gali būti taip pat iki 170 m. Numatoma, kad bendras vėjo elektrinių aukštis negali būti didesnis nei 250 m (ir didesnis nei 200 m buferinėse zonose (žr. grafinį priedą)), o maksimalus generuojamas garso galios lygis prie 10 m/s (stebulės aukštyje) 105,8 dBA.

5.3 Reikalavimai vėjo elektrinių įrengimui

Atsinaujinančių išteklių energiją naudojančių energijos gamybos įrenginių ir statinių projektai rengiami ir statybos ir (ar) įrengimo darbai vykdomi laikantis LR Aplinkos apsaugos įstatymo, LR Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo, LR Teritorijų planavimo įstatymo, LR Statybos įstatymo, LR Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo, LR atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka. Vėjo elektrinių įrengimas galimas tik tose teritorijose, kuriose ši veikla yra nedraudžiamą. Vėjo elektrinių įrengimas negalimas: saugomose teritorijose; urbanizuotose ar urbanizuojamose užstatatomose gyvenamosiose, sodininkų bendrijų, paslaugų, socialinės infrastruktūros, specializuotų kompleksų, teritorijose bei neužstatatomose bendro naudojimo erdvii, želdynų, aikščių, vandenviečių (1-osios juostos), naudingų iškasenų teritorijose; neurbanizuojamose miškų, vandenų, specializuotų ūkių, rekreaciniu naudojimo žemės ūkio teritorijose; teritorijose, kuriose vėjo elektrinių projektavimo ir statybos darbai draudžiami pagal Lietuvos kariuomenės vado 2016-02-15 įsakymą Nr. V-217.

5.4 Pagrindiniai darbai VE parko statybos metu

Pagrindiniai darbai VE parko statybos metu:

- Statybos aikštelės paruošiamieji darbai:** aikštelės ribose nukasamas/nustumiamas derlingas dirvožemio sluoksnis į laikino saugojimo vietą. Reikiamame plote iškasama duobė pamatams. Iškastas gruntas sandėliuojaumas numatytoje vietoje.
- Pamatų įrengimas:** vėjo jégainių pamatai monolitiniai, liejami vietoje iš atvežtinio betono paruošto betono mazge. Į pamatus numatoma montuoti gamyklinės idėties detales, prie kurių inkarinių varžtų bus tvirtinami vėjo elektrinių bokštai. Pamatų įrengimui numatoma pasitelkti mechanizuotas grunto kasimo, kėlimo ir betonavimo priemones. Įrengus pamatus, iškasa užpilama anksčiau iškastu gruntu, sutankinama. Statybos aikštelė paruošiama VE montavimui.
- Vėjo elektrinių bokštų įrengimas:** į statybos vietą atvežami gamykliniai vėjo elektrinių elementai. Ant įrengtų pamatų montuojami gamykliniai bokštai, tvirtinamas rotorius su mentėmis.
- Kabelių linijų tiesimas ir prijungimas prie elektros tinklų:** kabelių linijų nuo vėjo elektrinės iki pastotės paklojimas numatomas naudojant mechanizuotą kasimo techniką, iškasant 1 m gylio ir iki 1 m pločio tranšėjas. Tranšėjos dugne paruošti 10 cm smėlio paklotą.

Kabelio linijos pirminiams 20 cm užpylimui panaudojamas atvežtinis smėlis, likusiam užpylimui naudojamas iškastinis, nuo akmenų išvalytas gruntas.

- **Privažiavimo keliai:** įrengiami (ar pritaikomi esami) privažiavimo keliai, skirti VE aptarnavimui.
- **Statybos zonas rekultivacija.** Sutvarkoma aplinka apie naujai pastatytas vėjo jėgaines. Rekultivacija atliekama įprastiniu būdu, t. y. perteklinio grunto paskirstomas tolygiai aplinkinėje teritorijoje padarant nuolydį ir derlingojo dirvožemio sluoksnio paskleidimas (grąžinimas) į tas vietas, iš kurių buvo paimtas.
- **Triukšmas statybų metu.** Igyvendinant specialiojo plano sprendinius, kuomet numatomas vėjo elektrinių parko įrengimas, galimas laikinas ir lokalus triukšmo padidėjimas dėl technikos ir įrenginių (žemės darbų, transportavimo, statybos ir kt. technikos) naudojimo darbų vietoje. Šis triukšmo padidėjimas bus trumpalaikis, epizodinis (tik darbų vykdymo metu) ir reikšmingo poveikio aplinkos kokybei neturės. Siekiant minimizuoti šio triukšmo neigiamą poveikį, darbai bus vykdomi tik dienos metu (7-19 val.) ir tik darbo dienomis.

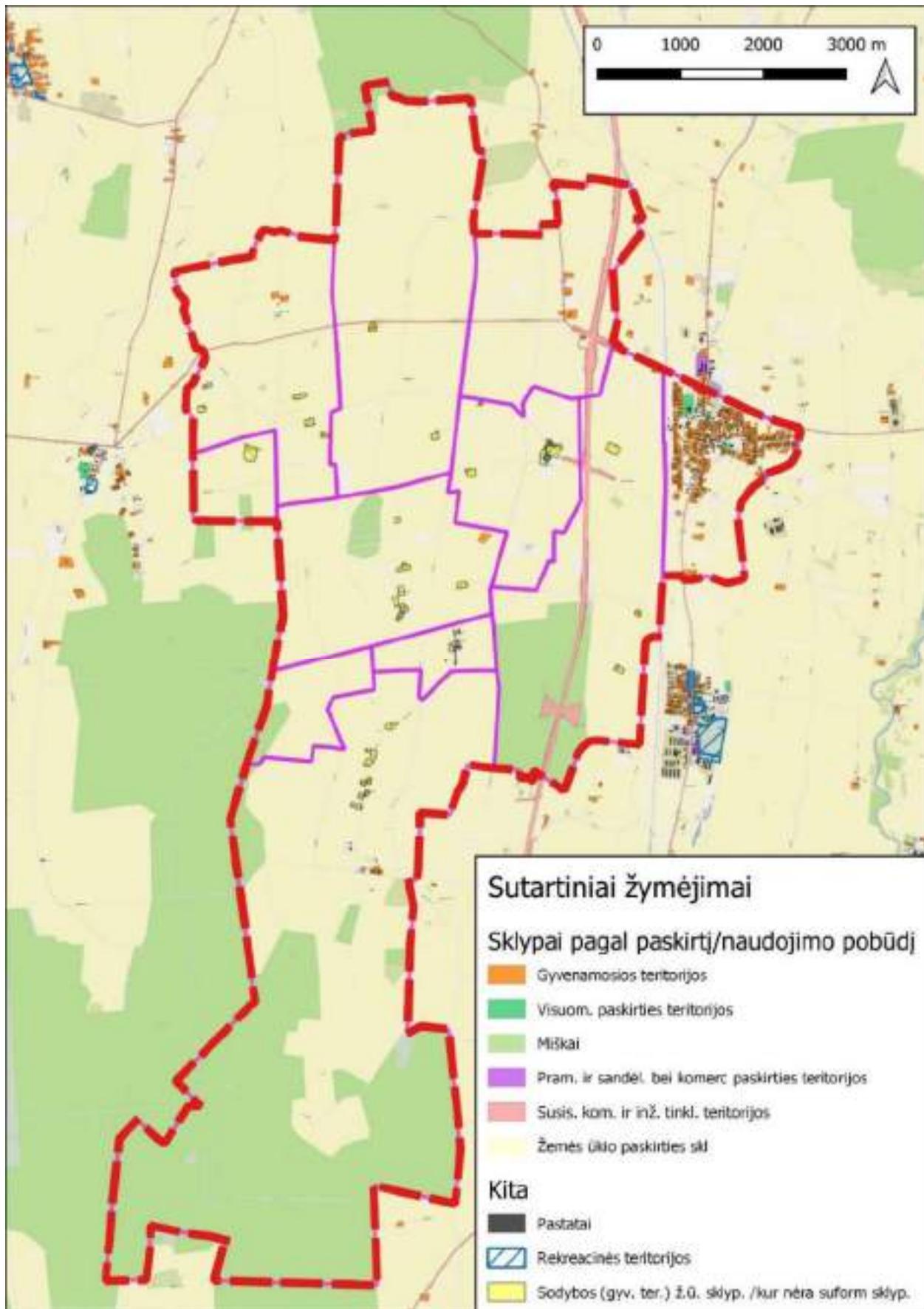
Vėjo elektrinių sugeneruotos elektros energijos perdavimui į elektros tinklus bus tiesiami požeminiai kabeliai iki aukštos įtampos elektros perdavimo linijų. Prisijungimas prie esamų elektros perdavimo tinklų ir transformatorių pastotės įrengimas bus sprendžiamas atskiru projektu, gavus AB LIRGRID techninės prisijungimo sąlygas. Numatoma, kad kabelis bus klojamas išnaudojant kelių apsaugos zonas, per privačius žemės sklypus ar valstybinę žemę. Elektros kabelių tiesimui per privačius žemės sklypus bus reikalinga gauti rašytinį žemės savininko sutikimą, o valstybinėje žemėje - Nacionalinės žemės tarnybos (NŽT) sutikimą.

5.5 Artimiausia gyvenamoji, visuomeninė aplinka ir žemėnauda

Gyvenamosios ir visuomeninės teritorijos. Planuoamoje teritorijoje, kuri yra Pasvalio rajono savivaldybės Pušaloto seniūnijoje, yra vienas tankiau (apie 538 gyventojai*) apgyvendintas - Pušaloto miestelis. Likusi teritorija nėra tankiai apgyvendinta, vyrauja pavienės gyvenamos sodybos, kurios daugumoje išsidėsčiusios šalia kelių. Greta planuojamos teritorijos esančios tankiau apgyvendintos gyvenvietės – 0,25 km atstumu nuo planuojamos teritorijos į rytus nutolęs Mikoliškio kaimas (402 gyventojai*) ir į vakarus per 0,6 km nutolęs Deglėnų kaimas (131 gyventojas*).

* Šaltinis: Lietuvos Respublikos 2021 metų gyventojų surašymo rezultatai. Vilnius: Statistikos departamentas, 2022

Planuoamoje teritorijoje esančių sklypų pasiskirstymas pagal paskirtį pateiktas 5.5.1 paveiksle.

5.5.1 pav. Planuojamoje teritorijoje esančių sklypų pasiskirstymas pagal paskirtį

ARDYNAS 	PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS DALIES TERITORIJOS (PUŠALOTO Miestelio, Šedeikonių, Kauklių, Valmonių, Kidžionių kaimų, Krupinės viensėdžio, Buojaragio, Pabuoju, Matkūnų, Jaciūnų kaimų, Daukučių viensėdžio pagal parengtą schemą) ATSINAUJINANČIŲ IŠTEKLIŲ ENERGETIKOS – VĖJO ENERGETIKOS INŽINERINĖS INFRASTRUKTŪROS PLĖTROS SPECIALUSIS PLANAS	1 leidimas Puslapis 16 iš 40
---	---	------------------------------------

Išskiriant *potencialias VE vystymo teritorijas (plotus)* – teritorijas, kur perspektyvoje būtų galimas VE įrengimas, nuo gyvenamujų teritorijų⁵/gyvenamujų pastatų aplinkų⁶ atitraukiamas 440 metrų atstumu. Šis 440 m atstumas parinktas atsižvelgiant į:

- LR specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme (redakcijoje iki 2022 07 08) numatyta 440 m vėjo elektrinių (kurių galia virš 2 MW) sanitarinių apsaugos zonų dydį.
- Šiuolaikinių (numatomų įrengti) vėjo elektrinių stiebų aukštį ir LR atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme (redakcija po 2022-07-08) 49 straipsnyje įtvirtintas nuostatas dėl atstumo iki gyvenamosios ir kitos paskirties pastatų⁷.
- Pasaulio sveikatos organizacijos Aplinkos triukšmo Europos regionui gairėse⁸ sąlyginiai rekomenduojamą vėjo elektrinių dienos, vakaro ir nakties triukšmo rodiklio L_{dvn} lygi < 45 dBA (detaliau žr. SPAV ataskaitą).

Planuojamoje teritorijoje visuomeninės paskirties pastatai ir teritorijos yra tik Pušaloto miestelyje, kur vėjo elektrinių įrengimas nenumatomas.

Specialiojo plano sprendiniai - *potencialios VE vystymo teritorijos* nuo gyvenamujų teritorijų/gyvenamujų pastatų aplinkų atitrauktos 440 m atstumu, tačiau numatyto parko VE įrengimo vietas atitrauktos nuo gyvenamujų teritorijų dar didesniu atstumu - gyvenamujų vietovių išsidėstymas planuojamoje teritorijoje ir atstumai iki jų pateikti 5.5.1 lentelėje. Pažymima, kad planuojant vėjo elektrinių išdėstyti teritorijos žemės sklypuose bus išlaikomi atstumai, užtikrinantys, kad vėjo elektrinių generuojamas triukšmo lygis artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje neviršytų LR Higienos normoje HN 33:2011 nustatytų triukšmo rodiklių ribinių verčių.

⁵ Gyvenamoji teritorija (kitos paskirties žemė). Teritorija, skirta visų tipų gyvenamosios paskirties pastatų kvartalam su šios teritorijos gyventoju aptarnavimui reikalinga paslaugų, socialine, inžinerine ir kita infrastruktūra, rekreacijai skirtais atskiraisiais želdynais; 2014 m. sausio 2 d. LR Aplinkos ministro įsakymas Nr. D1-7 „dėl teritorijų planavimo normų patvirtinimo“

<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lT/TAD/f2b240507a7411e38df3da592f4236cc/asr>

⁶ Kai kurie VĮ Registrų centro Nekilnoamojo turto kadastre ir registre registruoti gyvenamieji namai yra žemės ūkio paskirties žemėje arba stovi žemėje, kur nėra suformuoto sklypo. Kadangi nustatant vėjo elektrinių SAZ pagrindinis kriterijus yra VE skleidžiamas triukšmo lygis, tokiu atveju, vertinama gyvenamojo namo aplinka, apimanti žemės sklypą, kuriuose pastatyti nurodytieji pastatai, ribas ne didesniu nei 40 m atstumu nuo pastatų sienų, kaip tai apibrėžia higienos norma HN33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“.

⁷ 9. Didesnės kaip 30 kW įrengtosios galios vėjo elektrinės turi būti įrengtos taip, kad trumpiausias atstumas nuo vėjo elektrinės stiebo centrinės ašies iki sodo namų, gyvenamosios, viešbučių, kultūros paskirties pastatų, bendrojo ugdymo, profesinių, aukštųjų mokyklų, vaikų darželių, lopšelių, mokslo paskirties pastatų, skirtų švietimo reikmėms, kitų mokslo paskirties pastatų, skirtų neformaliajam švietimui, poilsio, gydymo, sporto ir religinės paskirties pastatų, specialiosios paskirties pastatų, susijusių su apgyvendinimu (kareivinių pastatų, laisvės atėmimo vietų įstaigų), nurodytos paskirties patalpų kitos paskirties statiniuose, rekreacinių teritorijų būty ne mažesnis, negu vėjo elektrinės stiebo aukštis metrais, padaugintas iš 4, išskyrus šio straipsnio 11 dalyje numatytais atvejus. <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lT/TAD/TAIS.398874/asr>

⁸ Pagrindinis šių rekomendacijų tikslas – pateikti rekomendacijas, kaip apsaugoti žmonių sveikatą nuo aplinkos triukšmo, kylančio iš įvairių šaltinių: transporto (kelijų eismo, geležinkelio ir orlaivių) triukšmo ir vėjo jėgainių ir laisvalaikio triukšmo. Gairėse pagrindinis dėmesys skiriamas PSO Europos regionui ir valstybėms narėms pateikiamais politikos gairės, suderinamos su triukšmo rodikliais, naudojamais Europos Sajungos Triukšmo direktyvoje (END). https://www.euro.who.int/_data/assets/pdf_file/0008/383921/noise-guidelines-eng.pdf

ARDYNAS 	PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS DALIES TERITORIJOS (PUŠALOTO Miestelio, Šedeikonių, Kauklių, Valmonių, Kidžionių kaimų, Krupinės viensėdžio, Buojaragio, Pabuoju, Matkūnų, Jaciūnų kaimų, Daukučių viensėdžio pagal parengtą schemą) ATSINAUJINANČIŲ ĮSTEKLIŲ ENERGETIKOS – VĖJO ENERGETIKOS INŽINERINĖS INFRASTRUKTŪROS PLĒTROS SPECIALUSIS PLANAS	1 leidimas
		Puslapis 17 iš 40

5.5.1 lentelė Planuojamos vėjo elektrinės ir atstumas iki artimiausios gyvenamosios teritorijos/ gyvenamojo namo aplinkos

Vėjo elektrinė	Atstumas iki artimiausios gyvenamosios teritorijos/ gyvenamojo namo aplinkos	Pastabos
VE1	709 m	177 m atstumu į pietus nuo VE yra apleista sodyba. Žemės ūkio paskirties sklype (kad. Nr. 6730/0004:61; adresas: Pasvalio r. sav. Pabuoju k. 8) stovintys apgriuvę pastatai neįregistruoti NTR. Teisinio pagrindo sodybą vertinti kaip gyvenamąją teritoriją nėra.
VE2	694 m	-
VE3	820 m	406 m atstumu į pietus nuo VE yra žemės ūkio paskirties sklypas (kad. Nr. 6730/0005:22; adresas Pasvalio r. sav. Pabuoju k. 9), kuriame įregistruotas gyvenamasis pastatas. Pastatai yra apgriuvę ir netinkami gyventi. Dėl VE statybos šiame žemės sklype žemės sklypo savininkai neprieštarauja.
VE4	1,2 km	-
VE5	806 m	-
VE6	627 m	78 m atstumu į pietryčius nuo VE, yra žemės ūkio paskirties sklypas (kad. Nr. 6730/0004:27; adresas Pasvalio r. sav. Jaciūnų k. 3) su NTR įregistruota, išskaitant gyvenamąjį, pastatais. Realiai pastatų šiame sklype nėra, vykdomas pastatų išregistravimo procesas. Dėl VE statybos šiame žemės sklype žemės sklypo savininkai neprieštarauja. 387 m atstumu į pietryčius nuo VE yra žemės ūkio paskirties sklypas (kad. Nr. 6730/0004:36; adresas Pasvalio r. sav. Jaciūnų k. 2), kuriame yra neregistruoti apleisti pastatai. Dėl VE statybos šiame žemės sklype žemės sklypo savininkai neprieštarauja.
VE7	1,06 km	-
VE8	599 m	-
VE9	789 m	-
VE10	838 km	-
VE11	886 km	-
VE12	1,14 km	-
VE13	1,32 km	-
VE14	1,67 km	-
VE15	722 m	-
VE16	1,33 km	-
VE17	1,08 km	-
VE18	1,9 km	-
VE19	994 m	-
VE20	1,32 km	-
VE21	725 m	-
VE22	1,59 km	-
VE23	1,23 km	-

Žemėnauda. Planuoamoje teritorijoje vyrauja žemės ūkio paskirties žemė bei nedideli įsiterpę miškų ūkio paskirties žemės plotai. Potencialios VE vystymo teritorijos numatytos tik žemės ūkio paskirties žemėje. VE statybos vietos, privažiavimo kelių prie VE ir elektros kabelių požeminių linijų trasos bus parinktos rengiant techninį projektą, išsaugant teritorijoje esančius laukų miškelius, želdinių grupes.

Numatoma, kad VE privažiavimo kelių ir kabelių trasos turi būti parinktos taip, kad nebūtų vykdomi miško kirtimai. Miško žemės pavertinamas kitomis naudmenomis nemenumatomas.

SPRENDINIŲ KONKRETIZAVIMAS	2022 m.
----------------------------	---------

5.6 Inžinerinė infrastruktūra

Inžinerinė infrastruktūra planuojamoje teritorijoje pateikta 5.6.1 paveiksle

Elektros tinklai. Vadovaujantis Pasvalio rajono teritorijos bendrojo plano⁹ Inžinerinės infrastruktūros vystymo sprendinių brėžiniu, pietinėje Pušaloto miestelio dalyje įrengta 10/110 kV transformatorių pastotė (Pušaloto TP). Negrinėjamoje teritorijoje praeina 110 kV elektros perdavimo linija (iki Pušaloto TP) bei žemesnės įtampos orinės elektros linijos.

Planuojamo VE parko prisijungimas prie esamų elektros perdavimo tinklų ir transformatorių pastotės įrengimas bus sprendžiamas atskiru projektu, gavus LITGRID AB technines prisijungimo sąlygas.

Geležinkeliai. Planuojamą teritoriją Šedeikonių kaimo ribose kerta suplanuotas Rail Baltica geležinkelis. Pušaloto miestelio teritorijoje praeina siaurasis geležinkelis kurio kompleksas yra kultūros paveldo vertybė ir patenka į konservacinių teritorijos zoną.

Keliai. Planuojamą teritoriją kerta du valstybinės reikšmės rajoniniai keliai: Nr. 2930 „,Klovainiai-Deglėnai-Valmoniai“ ir Nr. 3113 „,Valakėliai-Pušalotas“. Kiti planuojamoje teritorijoje esantys keliai yra vietinės reikšmės.

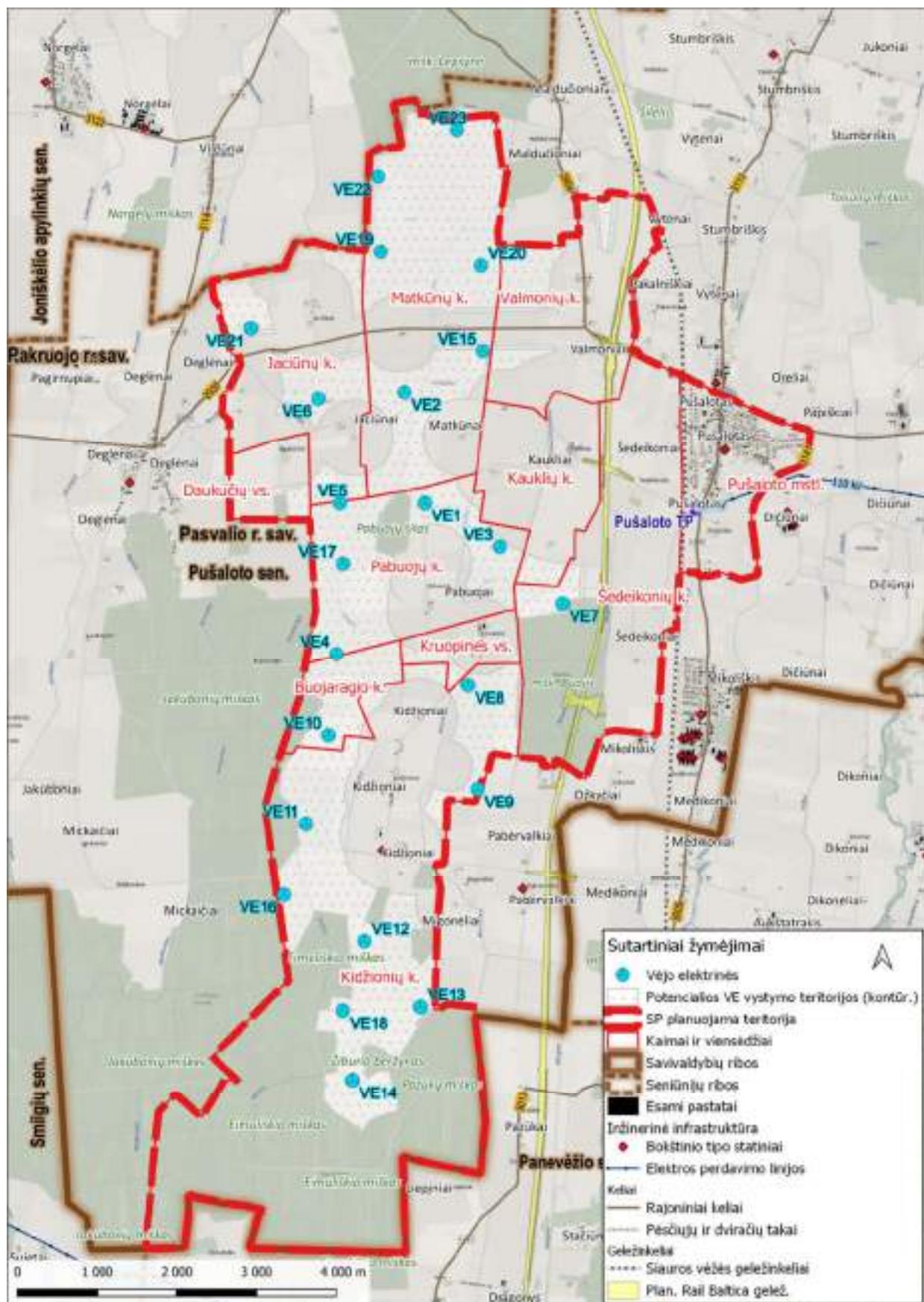
Esami vietinės reikšmės keliai, kurie bus naudojami VE įrengimui ir aptarnavimui, pagal poreikį bus sustiprinti ir, jei statybų metu bus pažeisti, atstatyti.

Kiti. Kitų svarbių inžinerinės infrastruktūros objektų, numatytu Pasvalio r. sav. teritorijos bendrajame plane, nėra.

Esant poreikiui įrengtos melioracijos sistemos bus pertvarkomos išlaikant jų funkcionalumą - tam VE parko projektavimo metu turi būti rengiamas atskiras melioracijos sistemų atstatymo ir pertvarkymo projektas.

Vėjo elektrinių planuojamoje teritorijoje nėra. Aukščiausi statiniai – vandens bokštai yra pastatyti Pušaloto miestelyje ir Kidžionių kaime.

⁹ Pasvalio rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimas (koreguojant arba keičiant kraštovaizdžio ir gamtinio karkso sprendinius), patvirtintas 2021-02-24 Pasvalio r. savivaldybės tarybos nutarimu T1-21. <https://www.e-tar.lt/portal/lit/legalAct/54082670769f11eb9601893677bfd7d8>

5.6.1 pav. Inžinerinė infrastruktūra planuoamoje teritorijoje

	PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS DALIES TERITORIJOS (PUŠALOTO Miestelio, Šedeikonių, Kauklių, Valmonių, Kidžionių kaimų, Krupinės viensėdžio, Buojaragio, Pabuoju, Matkūnų, Jaciūnų kaimų, Daukučių viensėdžio pagal parengtą schemą) ATSINAUJINANČIŲ ĮSTEKLIŲ ENERGETIKOS – VĖJO ENERGETIKOS INŽINERINĖS INFRASTRUKTŪROS PLĒTROS SPECIALUSIS PLANAS	1 leidimas Puslapis 20 iš 40
---	---	--

5.7 Aplinkos komponentai

5.7.1 Saugomos teritorijos ir biologinė įvairovė

Europos ekologinio tinklo Natura 2000 ir kitų saugomų teritorijų planuojamamoje teritorijoje bei jos gretimybėse nėra.

Artimiausios saugomos teritorijos – ES saugoma buveinių apsaugai svarbi teritorija (toliau - BAST) Lepšynės miškas ir LR saugoma teritorija Lepšynės botaninis draustinis išsidėstę už 2,1 km šiaurės kryptimi nuo planuojamos teritorijos, Šermukšnių durpyno botaninis-zoologinis draustinis - apie 3,7 km vakarų kryptimi. Kitos saugomos teritorijos yra toliau nei 5 km atstumu (žr. 5.7.1.1 pav.).

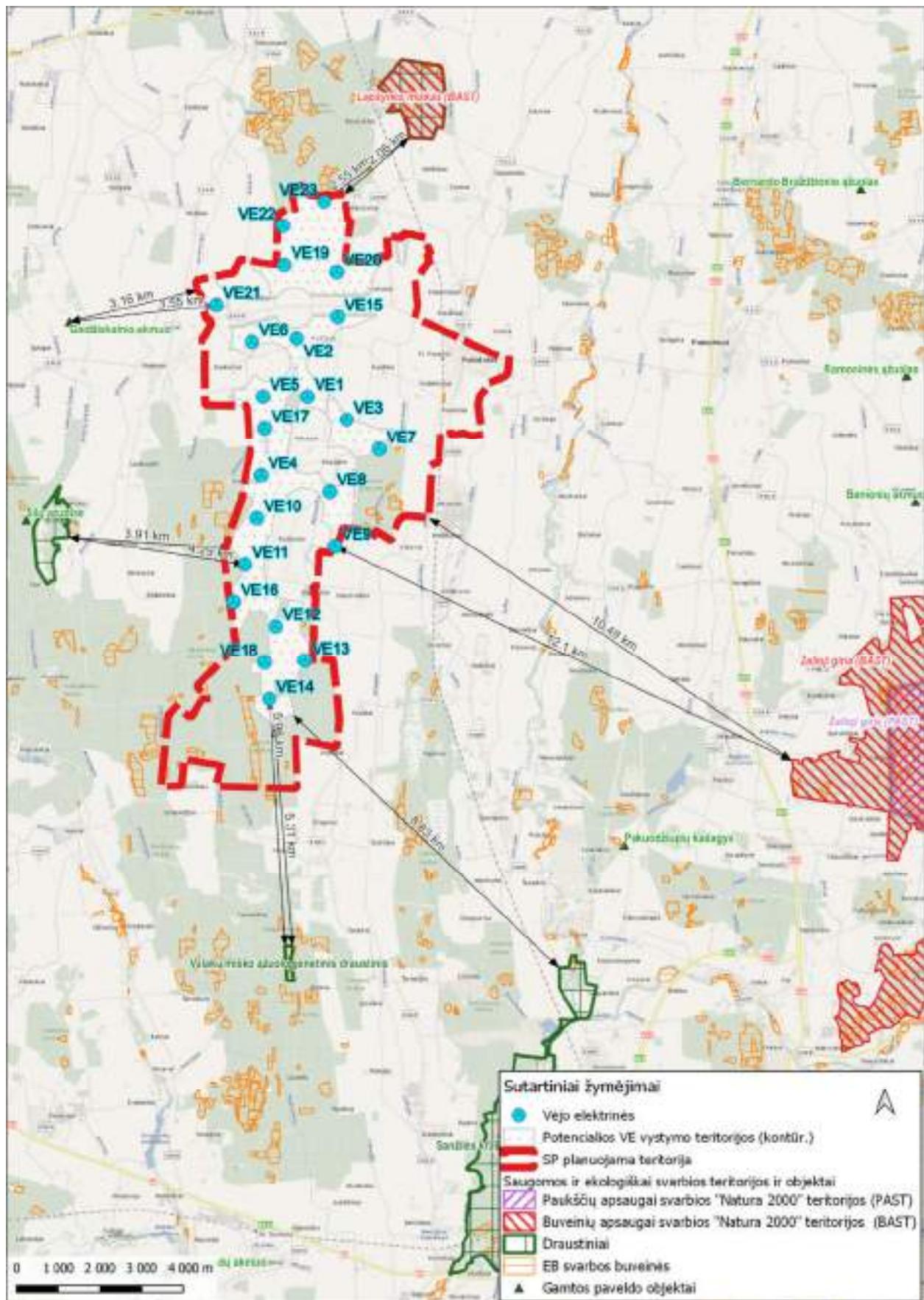
Gamtos paveldo objektų planuojamamoje teritorijoje nėra. Artimiausias Gaidžiakalnio akmuo yra už 3,16 km nuo *potencialios VE vystymo teritorijos*.

Beveik visos planuojamamoje teritorijoje Europos bendrijos (EB) svarbos natūralios buveinės nagrinėjamoje teritorijoje išsidėsčiusios miškuose, kur vėjo elektrinių vystymas neplanuojamas. Žemės ūkio paskirties sklypuose EB svarbos natūralių buveinių nėra. Šalia Pušaloto TP 38 m atstumu, palei siaurojo geležinkelio sankasą yra 0,9 ha pločio natūrali EB svarbos pievų buveinė *6270 Rūšių turtingi smilgynai*, čia VE vystymas taip pat nenumatomas.

Remiantis saugomų rūšių informacine sistema (SRIS), VE įrengimas saugomų rūšių augavietėse ar radavietėse neplanuojamas.

Remiantis Lietuvos ornitologų draugijos kartu su Pajūrio tyrimų ir planavimo institutu ir Lietuvos energetikos institutu įgyvendino projekto „Vėjo energetikos plėtra ir biologinei įvairovei svarbios teritorijos (toliau - VENBIS)“ parengtais žemėlapiais¹⁰ reikšmingai neigiamos pasekmės perintiems ir migruojantiems paukščiams bei šikšnosparniams nenumatomos. Poveikio paukščiams ir šikšnosparniams reikšmingumo, atsižvelgiant į VE išdėstyti, nustatymui atliekami ilgalaikiai tyrimai, kurie integruoti į PAV ataskaitos parengimą, o vėliau bus tēsiami VE statybos ir VE parko eksploatacijos (atliekant monitoringą) metu. Atsižvelgiant į šių tyrimų rezultatus numatomos poveikio išvengimo, mažinimo ir/ar kompensavimo priemonės.

¹⁰ Jautrumo žemėlapiai apibendrina esamus paukščių ir šikšnosparnių tyrimų duomenis, tačiau nekeičia poveikio aplinkai vertinimo proceso ir tame reikalingų detalesnių biologinės įvairovės tyrimų.

5.7.1.1 pav. Natura 2000 ir kitos saugomos teritorijos planuojamos teritorijos aplinkoje

5.7.2 Kraštovaizdis ir gamtinis karkasas

Remiantis specialiojo plano rengimo etape strateginiame pasekmių aplinkai vertinime atliktu ekspertiniu poveikio kraštovaizdžiui vertinimu (detaliau - žr. SPAV ataskaitą) :

- Teritorija, kur planuojama VE parko statyba, yra retai apgyvendinta, dominuoja vientisi agrariniai (žieminiai kviečiai, rapsai) žemės plotai. Artimiausios tankiau gyvenamos teritorijos – Pušalotas, Deglėnai, Mikoliškis. Planuojamos teritorijos šiaurinėje pusėje yra didelio ploto Lepšynės miškų masyvas. Pietinėje ir pietvakarinėje dalyse – Aukštakiškio, Jakūbonių Eimuliškio, Stačiūnų miškų masyvai. Minimi masyvai mažina elektrinių matomumą nuo atokesnių vietovių. Šiaurinė elektrinių plėtros teritorijos dalis pagal bendrajį Lietuvos kraštovaizdžio estetinio potencialo pagal vaizdingumą žemėlapį priskiriama labai mažo kraštovaizdžio vaizdingumo teritorijoms, pietinė dalis – mažo vaizdingumo teritorijoms. Teritorija pagal bendrajį gamtinio kraštovaizdžio pobūdį priskiriama smėlingų lygumų kraštovaizdžiui.
- Pagal Lietuvos Respublikos nacionalinio kraštovaizdžio tvarkymo plano vizualinio estetinio potencijalo brėžinį (M 1:400000), šiaurinė nagrinėjamas teritorijos dalis patenka į V1H2-d¹¹ indeksu pažymėtą teritoriją. Pietvakarinė teritorijos dalis – V0H1-d¹².
- Siekiant išvengti elektrinių dominavimo kraštovaizdyje, atsisakyta *potencialios VE vystymo teritorijos* dalies greta Deglėnų gyvenvietės (šis plotas taip pat dalinai patenka į rajoninės reikšmės gamtinio karkaso takoskyrą). Likusi teritorijos dalis (kartu ir VE5) yra atokiau ir už miško masyvo (vidutinis vizualinio reikšmingumo poveikis).
- Arti planuojamų vėjo elektrinių nėra vizualinei apžvalgai svarbių saugomų teritorijų. Atstumas nuo VE iki arčiausiai esančios saugomos teritorijos – Lepšynės botaninio draustinio¹³ – 2,1-3,9 km, todėl planuojamas VE įrengimas neturės neigiamo poveikio teritorijai ar joje saugomiems objektams. Kitos (atokiau esančios) saugomos teritorijos/ objektai: Valakių miško ąžuolo genetinis draustinis, Šermukšnių durpyno botaninis-zooliginis draustinis, Girelės botaninis draustinis – jiems reikšmingas neigiamas poveikis taip pat nenumatomas.
- Arčiausiai esantis kultūros paveldo objektas, kuriam nustatyta vidutinis vizualinio reikšmingumo ir kontrasto laipsnis – Kauklių buvusio dvaro sodybos fragmentai – numatytais *potencialių VE vystymo plotų* atitraukimas 1,2 km. Nuo siaurojo geležinkelio komplekso Pušaloto stoties teritorijos (dėl esamų želdinių) matomam kraštovaizdžiui nustatyta nežymus vizualinio reikšmingumo laipsnis. Stebint patį siaurojo geležinkelio kompleksą, dėl esamų želdinių poveikis irgi bus nežymus.
- Į vertingiausių Lietuvos kraštovaizdžio panoramų apžvalgos taškų ir vizualiai raiškių gamtos ir (ar) nekilnojamomo kultūros paveldo objektų apžvalgos taškų sąrašą¹⁴ įtrauktų objektų artimose planuojamo vėjo elektrinių parko gretimybėse nėra. Nuo *potencialios VE vystymo teritorijos* iki artimiausių šio sąrašo objektų esant 16,6-29,7 km atstumui, vertikalusis matymo kampus siekia 0,39-0,69 laipsnio, t.y. atokiau esantiems objektams elektrinių poveikis tampa neberekšmingu.
- Vertinant poveikį kraštovaizdžiui pagal kraštovaizdžio estetinio rekreaciniu vertinimo metodiką parinktos dvi regyklos (šiaurinėje ir pietinėje planuojamos teritorijos dalyse). Iš jų stebimi kraštovaizdžiai priskiriami prie neaukštos estetinės kokybės. Pagal surinktą balų skaičiaus skirtumą

¹¹ V1H2-d indeksas rodo, kad vizualinę struktūrą formuojanti vertikalioji sąskaida yra silpna, vyrauja banguotasis bei lėkštašliaičių slėnių kraštovaizdis su dviem lygmenų videotopų kompleksais. Pagal horizontaliąjį vizualinę sąskaidą vyrauja pusiau atvirą, didžiaja dalimi apžvelgiamų erdviių kraštovaizdis. Kraštovaizdžio erdinė struktūra be raiškių vertikalų ir horizontalių dominantų.

¹² V0H1-d indeksas rodo, kad vizualinę struktūrą formuojanti vertikalioji sąskaida yra neraiški, vyrauja lyguminis kraštovaizdis su vieno lygmens videotopais. Pagal horizontaliąjį vizualinę sąskaidą vyrauja pusiau uždarą, iš dalies apžvelgiamų erdviių kraštovaizdis. Kraštovaizdžio erdinė struktūra be raiškių vertikalų ir horizontalių dominantų.

¹³ Steigimo tikslas – išsaugoti Mūšos-Nemunėlio lygumų plačialapių miškų augalijos kompleksą su retu rūsiu augalų augimvietėmis. Ši teritorija (Lepšynės miškas) taip pat yra priskirta Natura 2000 buveinių apsaugai svarbioms teritorijoms.

¹⁴<https://www.arcgis.com/home/webmap/viewer.html?webmap=560c1c2af76f40cf84b38aa422e23ecc&extent=16.7781,53.1889,33.0049,57.2814>

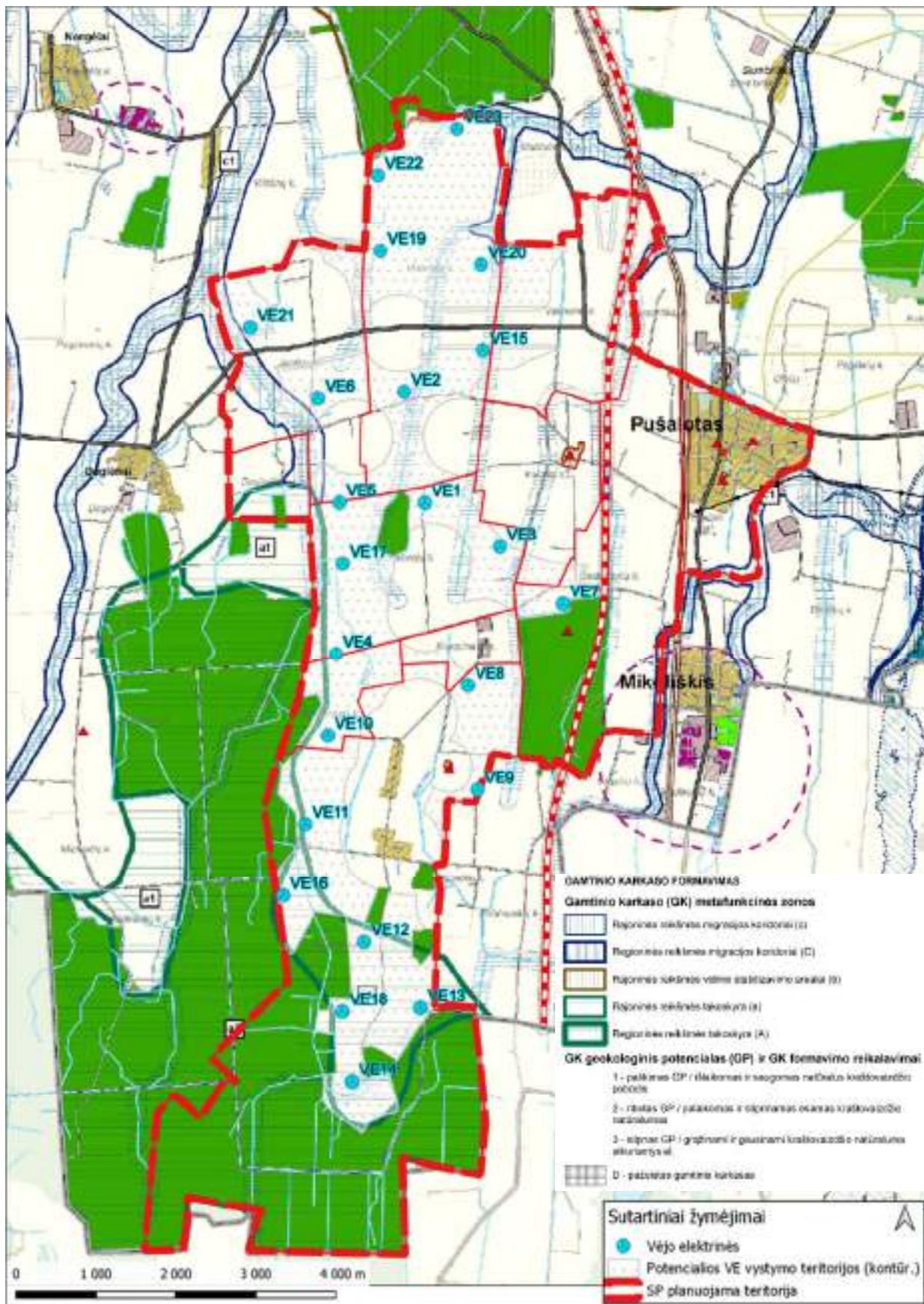
daroma išvada, kad planuojamos vėjo elektrinės kraštovaizdžio vizualinei – estetine kokybei neigiamos įtakos neturės.

Įvertinus aukščiau išvardintą ir numatyta *potencialių VE vystymo teritorijų* atitraukimą nuo Deglėnų gyvenvietės ir Kauklių dvaro, reikšmingos neigiamos pasekmės kraštovaizdžiui ir rekreacijai nenumatomos.

Gamtinis karkasas. Gamtiniam karkasui priskiriamos teritorijos Pasvalio rajono savivaldybės teritorijoje užima ~42 proc. visos savivaldybės teritorijos ir tai yra žymiai mažiau nei Lietuvos vidurkis (apie 60 proc.). Atsižvelgiant į tai, kad didžioji rajono savivaldybės teritorijos dalis palanki agrarinei – ūkinei veiklai (išskyrus karstinę dalį), neigiamo poveikio aplinkai grėsmė nėra tokia didelė lyginant su kalvotose teritorijose esančiomis savivaldybėmis, tačiau gamtinio karkaso natūralumas yra santykinių žemas, maždaug pusei jo teritorijos reikalingas kraštovaizdžio natūralumą atkuriančių elementų gražinimas ir gausinimas.

Remiantis Pasvalio r. savivaldybių teritorijos bendrojo plano Gamtinės aplinkos brėžiniu (žr. 5.7.2.1 pav.) Kidžionių kaimo ir Daukučių viensėdžio teritorijų dalys patenka į rajoninės reikšmės geoekologines takoskyras – teritorijų juostas, atskiriančias stambias geosistemas ir atliekančias ekologinį tarpsisteminių kompensavimą. Šiaurinėje planuojamos teritorijos dalyje Jaciūnų ir Valmonių kaimų ir vakarinėje (Daukučių vs. Ir Jaciūnų k.) teritorijose yra rajoninė reikšmės migracijos koridoriai – tai upės ir jų slėniai, kur vyksta intensyvi medžiagų, energijos ir gamtinės informacijos srautų apykaita ir augalų bei gyvūnų rūšių migracija.

Bendrojo plano sprendiniai Gamtinio karkaso teritorijoje nėra numatyta jokių apribojimų vėjo elektrinių statybų, todėl vėjo elektrinių statyba neprieštarauja Bendrojo plano sprendiniams. Vėjo elektrinių parko įgyvendinimas taip pat nepažeis ir LR saugomų teritorijų įstatymo ir gamtinio karkaso nuostatų reikalavimų, todėl reikšmingos neigiamos pasekmės gamtiniam karkasui nenumatomos.

5.7.2.1 pav. Gamtinis karkasas planuojamoje teritorijoje (šaltinis: Pasvalio r. BP, Gamtinės aplinkos br.)

	PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS DALIES TERITORIJOS (PUŠALOTO Miestelio, Šedeikonių, Kauklių, Valmonių, Kidžioniu kaimu, Krupinės viensėdžio, Buojaragio, Pabuoju, Matkūnų, Jaciūnų kaimu, Daukučių viensėdžio pagal parengtą schemą) ATSINAUJINANČIU ĮSTEKLIU ENERGETIKOS – VĖJO ENERGETIKOS INŽINERINĖS INFRASTRUKTŪROS PLĒTROS SPECIALUSIS PLANAS	1 leidimas Puslapis 25 iš 40
---	---	--

5.7.3 Paviršiniai ir požeminiai vandens telkiniai

Paviršiniai vandens telkiniai. Nagrinėjamoje teritorijoje yra keletas paviršinių vandens telkinių – upės Meškerdys, Smukužis, Tyrelis, Šakynė, Karklinė, kuriems nustatytos vandens telkinių apsaugos zonas. Informacija apie artimiausius paviršinio vandens telkinius pateikta 5.7.3.1 paveiksle.

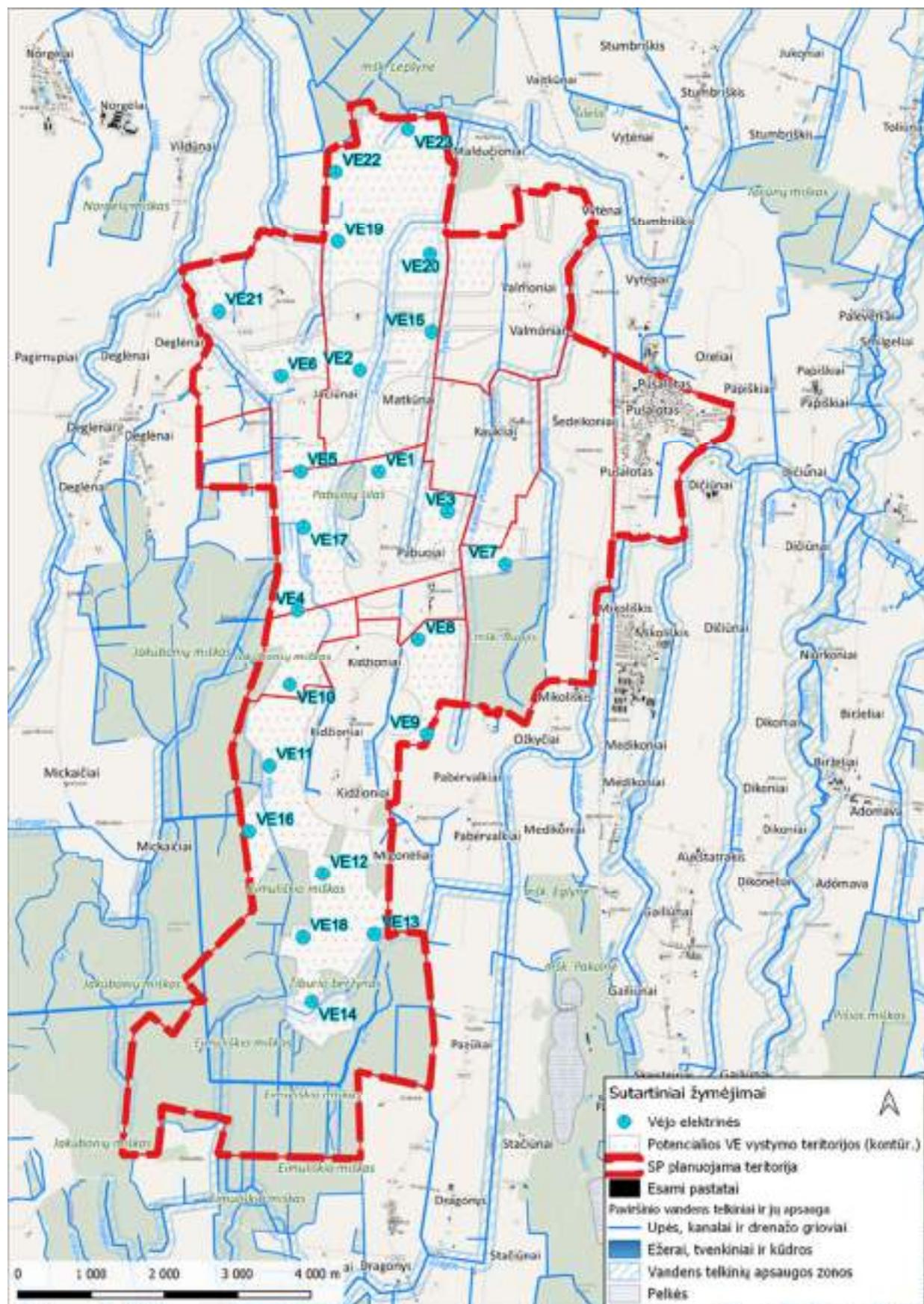
VE statybų metu neturi būti pažeisti paviršinių vandens telkinių pakrančių apsaugos juostų ir apsaugos zonų reikalavimai, kurie nurodyti LR specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 99 ir 100 straipsniuose.

VE įrengimo techniniuose (darbo) projektuose turi būti numatoma, kad VE nebus statoma ir kiti statybos darbai (įskaitant laikinų statybos aikštelių įrengimą) nebus vykdomi arčiau kaip 25 m iki paviršinio vandens telkinių (upių) ir 15 m nuo melioracijos griovių.

Požeminiai vandens telkiniai. Remiantis Lietuvos geologijos tarnybos (toliau – LGT) teikiamu Požeminio vandens vandenviečių su vandenviečių apsaugos zonų (toliau – VAZ) ribomis žemėlapiu požeminio vandens vandenvietė (Nr. 4341) yra Pušaloto miestelyje. Kita artimiausia požeminio gėlo vandens vandenvietė (Nr. 4337), esanti Mikoliškio gyvenvietėje nuo planuojamos teritorijos nutolusi 0,3 km atstumu. Informacija apie artimiausias požeminio vandens vandenvietes pateikta 5.7.3.2 paveiksle.

I potencialias VE vystymo teritorijas požeminio vandens vandenvietės ar jų apsaugos zonas nepatenka, todėl numatoma, kad specialiojo plano sprendiniai neturės reikšmingų pasekmių požeminiam vandeniu.

Preliminarios VE įrengimo vietas lokalizuotos atsitraukiant nuo planuoamoje teritorijoje esančių vandens telkinių, ir jų pakrančių apsaugos juostų bei vandens telkinio apsaugos zonų, todėl nebus pažeisti LR specialiųjų sąlygų įstatymo 99 ir 100 straipsnių reikalavimai. Naudojant tvarkingą statybos techniką ir laikantis atstumų iki vandens telkinio reikšmingos pasekmės paviršiniams vandens telkiniams nenumatomas.

5.7.3.1 pav. Paviršinio vandens telkiniai ir jų apsaugos zonas planuoja moje teritorijoje (šaltinis: Lietuvos Respublikos upių, ezerų ir tvenkinių kadastras)

5.7.3.2 pav. Požeminio vandens vandenvietės ir jų apsaugos zonas planuoamoje teritorijoje (šaltinis: GEOLIS)

ARDYNAS 	PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS DALIES TERITORIJOS (PUŠALOTO MIESTELIO, ŠEDEIKONIŲ, KAUKLŲ, VALMONIŲ, KIDŽIONIŲ KAIMŲ, KRUOPINĖS VIENSĘDŽIO, BUOJARAGIO, PABUOJŲ, MATKŪNŲ, JACIŪNŲ KAIMŲ, DAUKUČIŲ VIENSĘDŽIO PAGAL PARENGTĄ SCHEMĄ) ATSINAUJINANČIU ĮSTEKLİU ENERGETIKOS – VÉJO ENERGETIKOS INŽINERINÉS INFRASTRUKTŪROS PLÉTROS SPECIALUSIS PLANAS	1 leidimas Puslapis 28 iš 40
--------------------	---	------------------------------------

5.7.4 Kultūros paveldas

Kultūros vertybių registro duomenimis planuojamoje teritorijoje identifikuota registruotų kultūros vertybių teritoriją.

Trumpa informacija apie kultūros paveldo objektus, patenkančius į planuojamą teritoriją remiantis Kultūros vertybių registro internetinė duomenų baze pateikiama 5.7.1 lentelėje.

Nagrinėjamą teritoriją kerta suplanuotas Rail Baltica geležinkelis ir siaurasis geležinkelis, kurio kompleksas yra kultūros paveldo vertybė ir patenka į konservacinių teritorijos zoną.

Pagal Pasvalio r. teritorijos bendrojo plano Turizmo ir rekreacijos vystymo sprendinių brėžinių teritorija rytinėje planuojamo Rail Baltica geležinkelio pusėje pažymėta kaip kultūrinio kraštovaizdžio erdvinei struktūrai svarbi teritorija, kur vyraujančios tiek atviros gerai apžvelgiamos agrarinės lygumų erdvės, tiek kaimų gyvenvietės, vienkiemiu sodybos bei kompaktiškos sodybų grupės sudaro svarbius kaimo kraštovaizdžio komponentus, kurie formuoja svarbų Pasvalio rajono savivaldybės teritorijos erdinės struktūros savitumo požymį.

Informacija apie kultūros paveldo objektus, esančius planuojamoje teritorijoje ir jos aplinkoje pateikti 5.7.4.1 lentelėje ir 5.7.4.1 paveiksle.

5.7.4.1 lentelė. Kultūros paveldo objektais

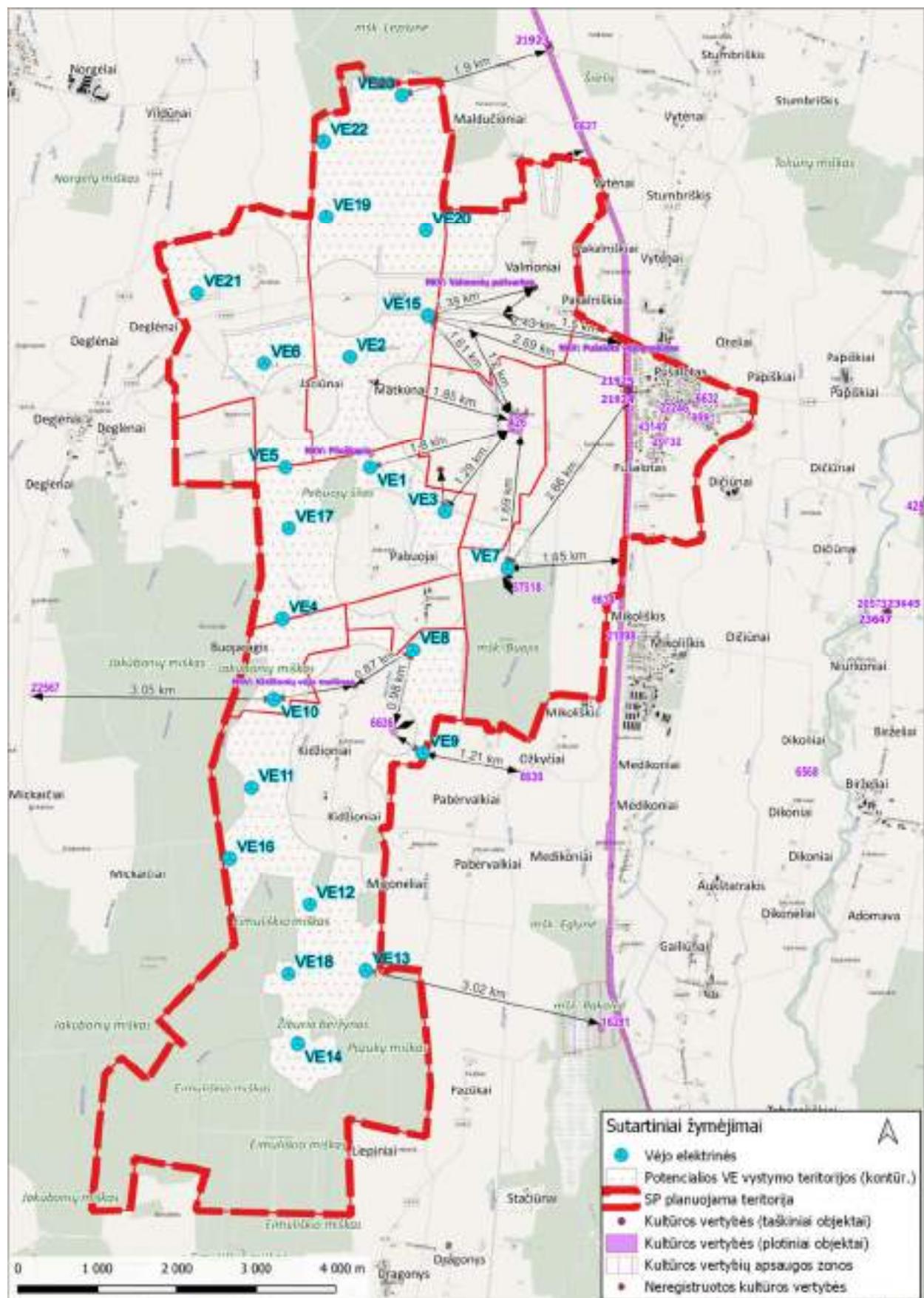
Kodas	Pavadinimas	Atstumas iki artimiausios VE/ Potencialios VE vystymo teritorijo
34489	Knygnešio Jono Melinsko kapas	3,05 km / 2,5 km
426	Buv. dvaro sodybos fragmentai	1,29 km/ 1,2 km
21898	Siaurojo geležinkelio kompleksas*	1,45 km/ 0,32 km
33319	1941 m. birželio sukilėlių Stepono Balčiūno ir Antano Norvaišos kapai	2,99 km/ 2,44 km
9991	Pavasarininkų kryžius	3,05 km/ 2,5 km
11076	Kapinės	2,98 km/ 2,44 km
20732	Pušaloto žydų senosios kapinės	2,52 km/ 1,98 km
22246	Knygnešystės veikėjo, Nepriklausomybės kovų savanorio, kunigo Jono Jaskevičiaus kapas	2,99 km/ 2,44 km
37518	Pušaloto žydų žudynių vieta ir kapas	0,33 km/ 0,25 km
33181	Lietuvos karių savanorių kapas	2,83 km/ 2,44 km
43149	Pušaloto sinagoga	2,73 km/ 2,17 km
6632	Pušaloto kapinynas	3,10 km/ 2,56 km
6634	Senkapis, vad. Prancūzkalniu, Napoleono kepure	1,28 km/ 1,06 km
6626	Kidžionių kapinynas	0,40 km/ 0,25 km
2334	Pastatas	2,78 km/ 2,22 km
6630	Senkapis, vad. Milžinkapiu	1,23 km/ 1,21 km
16281	Gailiūnų, Medikonų, Voverinės pilkapynas, vad. Milžinkapiu	3,02 km/ 2,84 km

* Siaurojo geležinkelio kompleksą įeinantys kultūros paveldo objektai Pušaloto mstl.: 21925 Siaurojo geležinkelio komplekso Pušaloto stoties prekių sandėlis; 21924 Siaurojo geležinkelio komplekso Pušaloto stotis; 21926 Siaurojo geležinkelio komplekso Pušaloto stoties namas.

Rengiant SPAV planuojamoje teritorijoje identifikuoti objektai kurie turi istorinių, memorialinių ar architektūrinių, vizualinių vertingų savybių pobūdžio požymių, tačiau kaip kultūros vertybės nėra registruotos Kultūros vertybių registre, tai: buvusios Kauklių dvaro kapinės, vadintinos Piloškapiu; Valmonių palivarkas; Kidžionių vėjo malūnas ir Pušaloto vėjo malūnas.

Potencialios VE vystymo teritorijos numatytois (ir VE lokalizuotos) atsitraukiant nuo neregistruotų ir registruotų kultūros paveldo objektų, jų apsaugos zoną ar apžvalgos taškų. Nežinomo neregistruoto kultūros paveldo išsaugojimui (jei būtų rasta) numatomos priemonės.

SPRENDINIŲ KONKRETIZAVIMAS	2022 m.
----------------------------	---------

5.7.4.1 pav. Registruotos kultūros paveldo vertybės planuojamoje teritorijoje

ARDYNAS	PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS DALIES TERITORIJOS (PUŠALOTO Miestelio, Šedeikonių, KAUKLIŲ, VALMONIŲ, KIDŽIONIŲ KAIMŲ, KRUOPINĖS VIENSĘDŽIO, BUOJARAGIO, PABUOJŲ, MATKŪNŲ, JACIŪNŲ KAIMŲ, DAUKUČIŲ VIENSĘDŽIO PAGAL PARENGTĄ SCHEMĄ) ATSINAUJINANČIU IŠTEKLIŲ ENERGETIKOS – VĖJO ENERGETIKOS INŽINERINĖS INFRASTRUKTŪROS PLĒTROS SPECIALUSIS PLANAS	1 leidimas
Puslapis 30 iš 40		

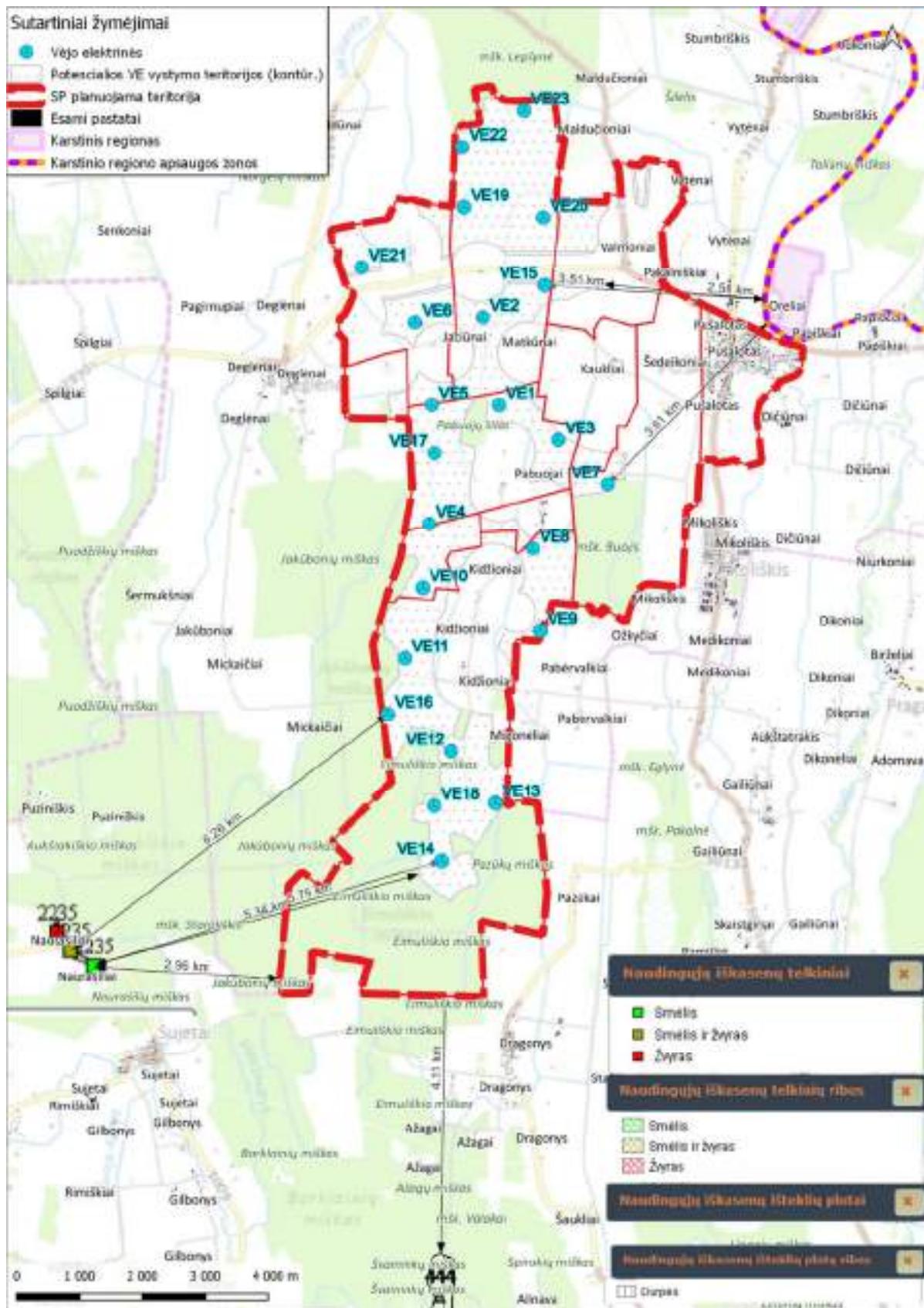
5.7.5 Naudingų iškasenų telkiniai

Naudingų iškasenų telkinį ar jų išteklių plotų planuojamoje teritorijoje nėra. Artimiausi naudingų iškasenų telkiniai yra 2,96 km atstumu nuo planuojamos teritorijos, 5,34 km nuo potencialios VE vystymo teritorijos ir 5,75 km nuo artimiausios vėjo elektrinės (žr. 5.7.5.1 lentelę ir 5.7.5.1 pav.).

5.7.5.1 lentelė Artimiausi naudingų išteklių telkiniai

Telkinio kodus	Telkinio pavadinimas	Išteklių rūšis	Įregistruavimo ŽGR data	Šiaurės koord	Rytų koord	Adresas
2235	NAURAŠILIAI II: Naurašiliai II (IV sklypas)	Žvyras	2009-03-31	6190524	504286	Panevėžio apskr., Panevėžio r. sav., Smilgių sen., Naurašilių k.
2235	NAURAŠILIAI II: Naurašiliai II (II sklypas)	Smėlis ir žvyras	2002-07-15	6190224	504493	Panevėžio apskr., Panevėžio r. sav., Smilgių sen.
2235	NAURAŠILIAI II: Naurašiliai II (III sklypas)	Smėlis	2009-03-17	6189991	504862	Panevėžio apskr., Panevėžio r. sav., Smilgių sen.
444	Samališkiai	Durpės Parengtinai išžvalgyti ištekliai		6184711	510380	Panevėžio apskr., Panevėžio r. sav., Smilgių sen., Samališkių vs.

Planuojama teritorija ribojasi su šiaurės Lietuvos karsto regiono apsaugos zona. Artimiausia planuojama VE nuo karsto regiono nutolusi per 3,51 km, o potenciali VE vystymo teritorija nutolusi per 2,58 km atstumą (žr. 5.7.5.1 pav.).

5.7.5.1 pav. Naudingųjų iškasenų telkinių ir ištaklių plotų išsidėstymas planuojamos teritorijos aplinkoje

ARDYNAS	PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS DALIES TERITORIJOS (PUŠALOTO MIESTELIO, ŠEDEIKONIŲ, KAUKLIŲ, VALMONIŲ, KIDŽIONIŲ KAIMŲ, KRUOPINĖS VIENSĘDŽIO, BUOJARAGIO, PABUOJŲ, MATKŪNŲ, JACIŪNŲ KAIMŲ, DAUKUČIŲ VIENSĘDŽIO PAGAL PARENGTĄ SCHEMĄ) ATSINAUJINANČIU ĮSTEKLİU ENERGETIKOS – VÉJO ENERGETIKOS INŽINERINÉS INFRASTRUKTŪROS PLÉTROS SPECIALUSIS PLANAS	1 leidimas
Puslapis		32 iš 40

5.8 Visuomenės sveikatos sauga

Vadovaujantis šiuo metu galiojančio LR Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo nuostatomis, vėjo elektrinėms nėra nustatomos normatyvinės sanitarinės apsaugos zonas. Poveikio visuomenės sveikatai vertinimas atliekamas lygiagrečiai rengiant PAV ataskaitą.

Specialiojo plano rengimo etape atliktame strateginio pasekmės aplinkai vertinime išnagrinėtos galimos pasekmės visuomenės sveikatai dėl: cheminės taršos, vibracijų, triukšmo, iškaitant žemadažnį triukšmą ir infragarsą, šešeliavimo (šešelių mirgėjimo), elektromagnetinės spinduliuotės ir psichoemocinio poveikio veiksniai. Nustatyta, kad aktualiausi veiksnių yra triukšmas ir šešelių mirgėjimas. Jiems įvertinti atliki skaičiavimai specializuota vėjo elektrinių poveikio vertinimo kompiuterine programa EMD WindPro 3.5¹⁵ blogiausiu galimu scenarijumi.

Remiantis atliku vertinimu, potencialios VE vystymo teritorijos ir VE išdėstymas sklypuose pasirinktas tokis, kad vėjo elektrinių sukeliamas triukšmo lygis neviršytų HN 33:2011 reglamentuojamų ribinių verčių artimiausią gyvenamujų ir visuomeninės paskirties pastatų aplinkoje.

Taip pat, atsižvelgiant į PSO parengtose Aplinkos triukšmo Europos regionui gairėse sąlyginai rekomenduojamus triukšmo lygius nuo vėjo elektrinių, yra rekomenduojama VE įrengimo vietas ar modelius pasirinkti taip, kad prie artimiausią gyvenamujų namų Ldvn būtų < 45 dBA.

Kaip triukšmą mažinanti priemonė, rekomenduojama, projektuojant VE parką, įvertinti gyv. namų gretimybes ir pagal galimybes rinktis tylesnes vėjo elektrines.

Statybų metu, numatytam kad turi būti naudojama tik techniškai tvarkinga įranga, kuri atitinka STR 2.01.08:2003 „Lauko sąlygomis naudojamos įrangos į aplinką skleidžiamuo triukšmo valdymas“ reikalavimus, o statybos darbai neturi būti vykdomi 19 - 7 val. laikotarpiu bei ne darbo dienomis. Darbuotojai, dirbantys statybos aikštéléje, esant reikalui, turi naudotis asmeninėmis apsaugos nuo triukšmo priemonėmis.

Kadangi šešeliavimo poveikio vertinimui Lietuvoje sukurtų ir patvirtintų metodikų ar higienos normų nėra, pagal nusistovėjusią praktiką, šešeliavimo vertinimui priimtos Vokietijos standartų rekomenduojamos leistinos šešeliavimo poveikio normos. Atlirkus skaičiavimus, nustatyta, kad bus reikalingas vėjo elektrinių šešeliavimo trukmės mažinimas, įrengiant *shadow shut down* šešeliavimo mažinimo mechanizmą, leidžiantį stabdyti VE sukimąsi intensyviausios saulės valandomis ir eliminuoti šešelių mirgėjimą ilgiau nei 8 val./metus.

Triukšmo ir šešeliavimo poveikis labai priklauso nuo konkretaus VE modelio ir jo fizinių parametru (aukščio, vėjaračio diametro), todėl numatoma, kad triukšmo ir šešeliavimo vertinimas turės būti tikslinamas techniniame projekte, atsižvelgiant į pasirinktą VE modelį.

Atsižvelgiant į galimą poveikį ir numatomas poveikio mažinimo priemones, reikšmingos neigiamos pasekmės visuomenės sveikatai, įgyvendinant specialiojo plano sprendinius, nenumatomos.

¹⁵ EMD windPRO programa yra plačiausiai naudojama vėjo jėgainių parkų planavimo, projektavimo ir jų poveikio vertinimo programinė įranga. windPRO apima viską nuo vėjo duomenų analizės, energijos išeigų skaičiavimo, neapibrėžčių kiekybinio įvertinimo, vietas tinkamumo įvertinimo iki poveikio aplinkai (pvz.: triukšmo, šešeliavimo, vizualinio poveikio zonų) skaičiavimų ir vizualizavimo.

	PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS DALIES TERITORIJOS (PUŠALOTO MIESTELIO, ŠEDEIKONIŲ, KAUKLĮ, VALMONIŲ, KIDŽIONIŲ KAIMŲ, KRUOPINĖS VIENSĘDŽIO, BUOJARAGIO, PABUOJŲ, MATKŪNŲ, JACIŪNŲ KAIMŲ, DAUKUČIŲ VIENSĘDŽIO PAGAL PARENGTĄ SCHEMĄ) ATSINAUJINANČIU ĮSTEKLİŲ ENERGETIKOS – VĖJO ENERGETIKOS INŽINERINËS INFRASTRUKTŪROS PLÉTROS SPECIALUSIS PLANAS	1 leidimas Puslapis 33 iš 40
---	---	--

5.9 Potencialių VE vystymo teritorijų (plotų) nustatymas

Planuoamoje teritorijoje numatoma įrengti vėjo elektrinių (VE) parką, kurio paskirtis elektros energijos gamyba.

Vėjo elektrinėse sugeneruotos elektros energijos perdavimui į esamus elektros perdavimo tinklus bus tiesiami požeminiai kabeliai, įrengiant VE parkui transformatorių pastotę. Transformatorių pastotės įrengimas bus sprendžiamas atskiru projektu gaunant sąlygas iš elektros energijos perdavimo operatoriaus.

VE statybai ir aptarnavimui numatoma maksimaliai panaudoti esamus kelius, nuo kurių iki planuojamų VE įrengimo vietų bus įrengti privažiavimai. Esami keliai pagal poreikį bus sustiprinti. Įrengtos melioracijos sistemos esant poreikiui bus pertvarkomos išlaikant jų funkcionalumą. Šie sprendiniai bus detalizuojami ir pateikti sekančiame projekto vystymo etape – techniniame projekte/ projektuose.

Plotų, kur galima VE statyba, parinkimas

Pagrindinis Specialiojo plato sprendinys – **potencialių vėjo elektrinių vystymo teritorijų (plotų) nustatymas.**

Potencialių teritorijų parinkimą VE parko įrengimui lémė šios pagrindinės priežastys:

- artimoje aplinkoje néra jautrių gamtinių teritorijų;
- planuoamoje teritorijoje vyrauja žemės ūkio paskirties teritorijos;
- teritorija, kur numatomas VE įrengimas, yra mažai apgyvendinta, gyvenamos sodybos yra pakankamu atstumu nuo planuojamų VE įrengimo vietų.

Bendrą VE parko instaliuotą galią lemia esamos elektros perdavimo tinklo galimybės priimti pagamintą energiją. Numatoma VE parko galia – iki 100 MW.

Parenkant teritorijas, tinkamas VE įrengimui, įvertinant technologinius ir žemės nuosavybės aspektus buvo parinktos 23 preliminarios VE įrengimo vietas (žr. 5.9.1 pav.). Potencialios VE vystymo teritorijos (plotai) (žr. 5.9.1 lentelę) planuoamoje teritorijoje išskirtos atsižvelgiant į parengtus ir rengiamus teritorijų planavimo dokumentus, Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo reikalavimus, išduotas planavimo sąlygas, LR kariuomenės ribojimus, galimas pasekmes gyvenamajai aplinkai (vertinant VE skleidžiamą triukšmą eksplotavimo metu bei galimą šešeliavimo efektą), poveikį kraštovaizdžiui ir kultūros paveldui bei kitus aspektus (detalesnė informacija pateikiamą SPAV ataskaitoje). Parinktos VE įrengimo vietas gali būti tikslinamos PAV ataskaitos ir techninio projekto rengimo metu.

Remiantis parengtos SPAV ataskaitos duomenimis, galima daryti išvadas, kad:

- Vėjo elektrinių įrengimas preliminariai pasirinktose vietose neturės reikšmingų neigiamų pasekmių visuomenės sveikatai dėl keliamo triukšmo, nes artimiausių gyvenamujų pastatų aplinkoje VE generuojami triukšmo lygiai bus ženkliai mažesni nei HN 33:2011 reglamentuojami triukšmo lygiai.
- Potencialios VE vystymo teritorijos nuo gyvenamujų pastatų teritorijų atitraukiama per ≥ 440 m, kai viršnorminio triukšmo ($LAeq = 45$ dBA) zonas sieks iki 200-220 m, todėl Specialiajame plane numatomi sprendiniai pasekmių visuomenės sveikatai dėl triukšmo nekels.

SPRENDINIŲ KONKRETIZAVIMAS	2022 m.
----------------------------	---------

Numatant potencialias VE vystymo teritorijas ir VE išdėstymą:

- specialiojo plano sprendiniai numatyti tiktai žemės ūkio paskirties teritorijose;
- potencialios VE vystymo teritorijos nuo gyvenamųjų teritorijų atitrauktos per 440 m;
- potencialiose VE vystymo teritorijose bendras VE aukštis ribojamas iki 250 m aukščio;
- potencialių VE vystymo teritorijų buferinėse zonose, kurios yra lygiagrečiai valstybinės reikmės kelių ir planuojamo Rail Baltica geležinkelio, bendras VE aukštis ribojamas iki 200 m;
- potencialiose VE vystymo teritorijose, patenkančiose į LR kariuomenės vado 2016 02 15 įsakymu Nr. V-217 išskirtą teritoriją, VE statybos vietos derinamos su sąlyga, kad energijos iš atsinaujinančiu išteklių gamintojas pasirašys su Lietuvos kariuomene sutartį dėl dalies investicijų ir kitų išlaidų nacionalinio saugumo funkcijų vykdymui užtikrinti kompensavimo;
- atstumas tarp preliminarių vėjo elektrinių siekia daugiau kaip 4 vėjaračio diametrai – vienos VE įrengimas neturi įtakoti kitos VE darbo;
- atstumas nuo preliminarių vėjo elektrinių iki gyvenamųjų namų siekia daugiau kaip 4 stiebų aukščius;
- numatytos priemonės plano įgyvendinimo reikšmingoms neigiamoms pasekmėms aplinkai išvengti, mažinti ar kompensiuti

Apribojimai dėl LR kariuomenės. Planuojamą teritoriją šiaurinėje dalyje kerta LR kariuomenės vado 2016 02 15 įsakymu Nr. V-217¹⁶ išskirta teritorija, kurioje VE statybos vietos derinamos su sąlyga, kad kad energijos iš atsinaujinančiu išteklių gamintojas pasirašys su Lietuvos kariuomene sutartį dėl dalies investicijų ir kitų išlaidų nacionalinio saugumo funkcijų vykdymui užtikrinti kompensavimo. Ši teritorija yra karinių orlaivių treniruočių skraidymo zona.

Planuojamos teritorijos dalyje, kur kerta LR kariuomenės vado 2016 02 15 įsakymu Nr. V-217 išskirtą teritorija, yra išskirtos potencialios VE vystymo teritorijos su LR kariuomenės apribojimais. Šioje teritorijoje planuojama įrengti iki 5 vėjo elektrinių.

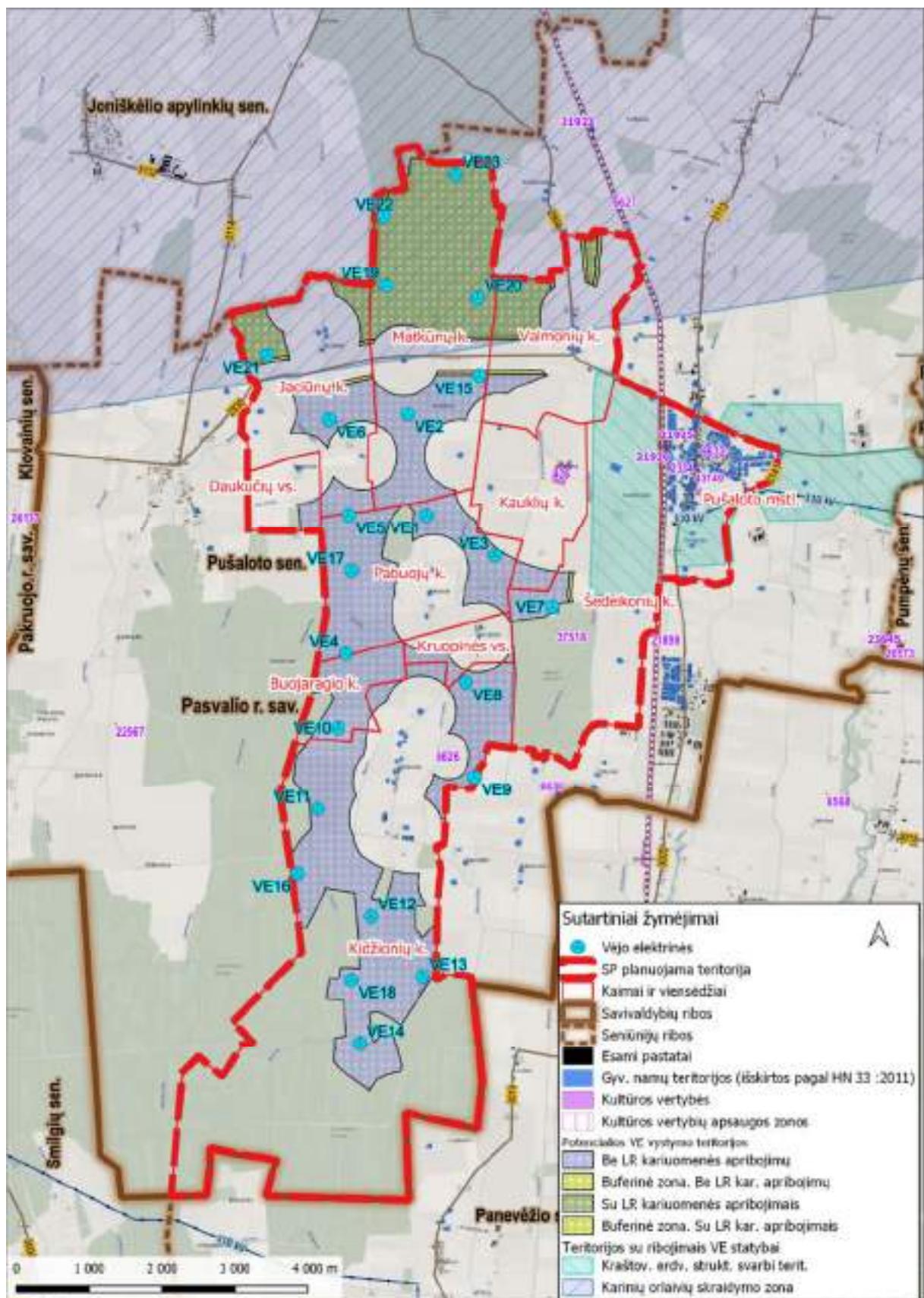
Potencialių VE vystymo teritorijų parametrai

5.9.1 lentelė. Potencialių VE vystymo teritorijų parametrai

Potencialios VE vystymo teritorijos	Plotas, ha	Apibūdinimas
VE vystymo teritorija be LR kariuomenės apribojimų	1288,59	Teritorijoje VE vystymas galimas atlikus poveikio aplinkai vertinimo procedūras.
VE vystymo teritorijos be LR kariuomenės apribojimų buferinės zonas	15,27	Buferinėje zonoje galima VE statyba, kurių bendras aukštis neviršija 200 m. Teritorijoje VE vystymas galimas atlikus poveikio aplinkai vertinimo procedūras.
VE vystymo teritorijos su LR kariuomenės apribojimais	505,79	Karinių orlaivių treniruočių skraidymo zonoje VE statyba derinama su LR kariuomene. Teritorijoje VE vystymas galimas atlikus poveikio aplinkai vertinimo procedūras.
VE vystymo teritorijų su LR kariuomenės apribojimais buferinės zonas	18,78	Karinių orlaivių treniruočių skraidymo zonoje VE statyba derinama su LR kariuomene. Buferinėje zonoje galima VE statyba, kurių bendras aukštis neviršija 200 m. Teritorijoje VE vystymas galimas atlikus poveikio aplinkai vertinimo procedūras.

Informacija apie Specialiojo plano sprendinius pateikta 5.9.1 paveiksle (detaliu žr. grafinį priedą *Specialiojo plano konkretizuoti sprendiniai M 1:10 000*).

¹⁶ <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/52fb4fc1d58011e59019a599c5cbd673?jfwid=-fxdp80pu>

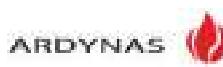
5.9.1 Planuojamoje teritorijoje išskirtos galimos VE vystymo teritorijos ir planuojamų VE potencialios įrengimo vietas

5.10 PRIEMONĖS SPECIALIOJO PLANO SPRENDINIŲ ĮGYVENDINIMO REIKŠMINGOMS NEIGIAMOMS PASEKMĖMS APLINKAI IŠVENGTI, MAŽINTI AR KOMPENSUOTI

SPAV ataskaitos rengimo metu buvo numatytos priemonės Specialiojo plano sprendinių įgyvendinimo reikšmingoms neigiamoms pasekmėms aplinkai išvengti, mažinti ar kompensuoti. Šios pramonės, išvardintos lentelėje Nr.5.10.1 , traktuojamos kaip Specialiojo plano sprendinių įgyvendinimo sąlygos.

5.10.1 lentelė Specialiojo plano sprendinių poveikio mažinimo priemonės

Aplinkos komponentas	Neigiamų pasekmių mažinimo priemonės
Inžinerinė infrastruktūra	<p>Esami lauko keliai, kurie bus naudojami VE įrengimui ir aptarnavimui pagal poreikį bus sustiprinti ir, jei statybų metu bus pažeisti, atstatyti.</p> <p>Esant poreikiui įrengtos melioracijos sistemos turi būti pertvarkomos išlaikant jų funkcionalumą - tam VE parko projektavimo metu turi būti rengiamas atskiras melioracijos sistemų atstatymo ir pertvarkymo projektas.</p>
Visuomenės sveikata	<p><i>Potencialios VE vystymo teritorijos</i> ir VE išdėstymas sklypuose pasirinktas tokis, kad vėjo elektrinių sukeliamas triukšmo lygis neviršys HN 33:2011 reglamentuojamų ribinių verčių artimiausių gyvenamujų ir visuomeninės paskirties pastatų aplinkoje.</p> <p>Atsižvelgiant į PSO parengtose Aplinkos triukšmo Europos regionui gairėse sąlyginai rekomenduojamus triukšmo lygius nuo vėjo elektrinių, rekomenduojama VE įrengimo vietas ar modelius pasirinkti taip, kad prie artimiausių gyvenamųjų namų L_{dvn} būtų < 45 dBA.</p> <p>Kaip triukšmą mažinant priemonė, rekomenduojama, projektuojant VE parką, įvertinti gyv. namų gretimybes ir pagal galimybes rinktis tylesnes vėjo elektaines.</p> <p>Statybų metu turi būti naudojama tik techniškai tvarkinga įranga, kuri atitinka STR 2.01.08:2003 „Lauko sąlygomis naudojamos įrangos į aplinką skleidžiamo triukšmo valdymas“ reikalavimus. Taip pat statybos darbai neturi būti vykdomi 19 - 7 val. laikotarpiu bei ne darbo dienomis. Darbuotojai, dirbantys statybos aikšteliuje, esant reikalui, turi naudotis asmeninėmis apsaugos nuo triukšmo priemonėmis.</p> <p>VE bus įrengiamas šešeliavimo mažinimo (šešelio stabdymo – angl. k. shadow shut-down) mechanizmas, kurio tikslas yra sumažinti šešelio mirgėjimą gyvenamoje aplinkoje. Ši sistema intensyviausios saulės valandomis stabdys VE sukimąsi ir leis eliminuoti šešelių mirgėjimą gyvenamų sodybų teritorijoje.</p> <p>Triukšmo ir šešeliavimo modeliavimas turi būti tikslinamas rengiant VE įrengimo techninius (darbo) projektus, tiksliai žinant numatomus įrengti VE modelius ir jų stiebų aukštį.</p>
Oras	<p>Statybų metu turi būti naudojami tik techniškai tvarkinga įranga ir mechanizmai.</p> <p>Statybos darbų metu, prieš transporto priemonėms išvažiuojant iš statybos darbų zonos į kelius su danga, nuvalomos prie ratų prilipusios žemės ir purvas. Išvežant dulkančias atliekas, jei tokiai atsirastų, jos privalo būti uždengtos.</p>
Vanduo	<p>Statybų metu neturi būti pažeisti paviršinių vandens telkiniai pakrančių apsaugos juostų ir apsaugos zonų reikalavimai, kurie nurodyti LR specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 99 ir 100 straipsniuose.</p> <p>VE įrengimo techniniuose (darbo) projektuose turi būti numatoma, kad VE nebus statoma ir kiti statybos darbai (įskaitant laikinų statybos aikštelių įrengimą) nebus vykdomi arčiau kaip 25 m iki paviršinio vandens telkiniai (upių) ir 15 m nuo melioracijos griovių.</p>
Dirvožemis	<p>Siekiant išvengti cheminės dirvožemio taršos, VE įrengimo techniniuose (darbo) projektuose turi būti numatoma, kad vykdant statybos darbus būtų naudojamos tik techniškai tvarkingos transporto priemonės ir mechanizmai</p> <p>Prieš atliekant žemės darbus Statybos aikšteliuje, klojant kabelius ar įrengiant privažiavimo kelius viršutinis derlingas dirvožemio sluoksnis turi būti nustumtas ir atskirai saugomas, o baigus darbus paskleistas teritorijos ar privažiavimo kelio pakraščių rekultivavimui/ sutvarkymui, atséjant žole erozijos stabdymui.</p>
Miškai	<p>VE statybos vietos, vidinių privažiavimo kelių ir elektros kabelių požeminė linijų trasos parinktos išsaugant teritorijoje esančius laukų miškelius, želdinių grupes.</p> <p>VE privažiavimo kelių ir kabelių trasos turi būti parinktos taip, kad nebūtų vykdomi miško kirtimai. Miško žemės pavertinamas kitomis naudmenomis nenumatomas.</p>
Biologinė įvairovė	<p>Siekiant įvertinti galimą vėjo elektrinių poveikį paukščiams ir šikšnosparniams, o taip pat siekiant išvengti, sumažinti ar kompensuoti neigiamą vėjo elektrinių poveikį, reikalingi ekspertų atliekami ilgalaikiai tyrimai. Šie tyrimai turi būti atliekami dviej etapais: 1) prieš VE statybas 2) po VE statybų.</p> <p>1) Tyrimai prieš VE statybas turi apimti: paukščių ir šikšnosparnių rūšinės sudėties, gausumo, svarbių maitinimosi ir veisimosi vietų nustatymą, o taip pat reprezentuoti perskridimų tarp šių vietų</p>

	PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS DALIES TERITORIJOS (PUŠALOTO Miestelio, Šedeikonių, Kauklių, Valmonių, Kidžionių kaimų, Kruopinės viensėdžio, Buojaragio, Pabuoju, Matkūnų, Jaciūnų kaimų, Daukučių viensėdžio pagal parengtą schemą) ATSINAUJINANČIŲ ĮSTEKLIŲ ENERGETIKOS – VĖJO ENERGETIKOS INŽINERINĖS INFRASTRUKTŪROS PLĖTROS SPECIALUSIS PLANAS	1 leidimas Puslapis 37 iš 40
---	--	--

Aplinkos komponentas	Neigiamų pasekmių mažinimo priemonės
	<p>maršrutus, sankaupų vietas bei migracijos keliai planuojamoje VE parko teritorijoje. Tyrimų trukmė – ne mažiau kaip 1 metai.</p> <p>2) Tyrimai po VE statybų turi būti atliekami pagal monitoringo programą, patvirtintą Aplinkos apsaugos agentūros (monitoringo metmenys parengiami PAV ataskaitoje). Tyrimai, kaip ir prieš VE statybas, turi reprezentuoti paukščių ir šikšnosparnių rūsinę sudėtį, gausumą, svarbias maitinimosi ir veisimosi vietas, perskridimus tarp jų, sankaupų vietas bei migracijos keliai VE parko teritorijos aplinkoje, o taip pat tyrimai turi apimti žuvusių paukščių ir šikšnosparnių apskaitą bei rekomendacijas dėl žalos prevencijos priemonių ir jų taikymo. Tyrimų trukmė – ne mažiau kaip 3 metai. Pakartotiniai tyrimai turėtų būti vykdomi ne rečiau kas 5 metai vienerių metų laikotarpyje.</p> <p>Tyrimų duomenis turės būti pateikiami pagal galiojančius teisės aktus (Saugomų rūsių informacinėje sistemoje ar institucijose pagal tuo metu galiosiančią tvarką).</p> <p>Siekiant kuo anksčiau surinkti reikalingus duomenis VE parko aplinkoje esančius paukščius ir šikšnosparnius, tyrimai prieš VE statybas pradedami rengti poveikio aplinkai vertinimo (PAV) metu. Kadangi gretimoje teritorijoje taip pat numatomas vėjo energetikos vystymas, galimai sumažės nekonfliktinių teritorijų paukščiams ir šikšnosparniams, todėl vertinant poveikį paukščiams ir šikšnosparniams, turi būti vertinamas galimas suminis poveikis visiems jiems (kaip ir kitiem aplinkos komponentams).</p> <p>Poveikio mažinimo ar kompensacinės priemonės (pvz.: VE darbo stabdymas: paukščių ar šikšnosparnių migravimo metu ar aktyvių žemės ūkio darbų metu, automatinėmis sistemų, įvertinančių meteorologinius parametrus ir šikšnosparnių aktyvumą diegimas, <i>cut-in wind speed</i> sistemų diegimas, papildomų lizdaviečių įrengimas ir pan.) turi būti numatomos atsižvelgiant į aukščiau numatyti tyrimų rezultatus.</p>
Kultūros paveldas	<p><i>Potencialios VE vystymo teritorijos</i> numatytos ir VE lokalizuotos atsitraukiant nuo kultūros paveldo objektų ir jų apsaugos zonų.</p> <p>Įvertinus tikėtiną senųjų gyvenviečių buvimo faktą, kuris didžiausias yra buvusių vandens telkiniių pakrančių zonoje iki 200 m atstumu nuo kranto linijos į sausumos pusę (Paveldo tvarkybos reglamentas PTR 2.13.01:2022 „Archeologinio kultūros paveldo tvarkyba“, punktas 19.2.2), prieš pradendant VE15 ir VE20 statybos darbus, reikalingi žvalgomieji archeologiniai tyrimai.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kad statybos metu egzistuoja tam tikra tikimybė aptiktis nežinomą archeologinių paveldą, o taip pat į tai, kad žemės kasimo darbų apimtys viršys 1 ha (remiantis Paveldo tvarkybos reglamento PTR 2.13.01:2022 „Archeologinio paveldo tvarkyba“, 21.1 punktu), vykdant žemės kasimo darbus įrengiant vėjo elektaines bei susijusios infrastruktūros (aikštelių, privažiavimo kelių, elektros kabelių ir kt) įrengimo vietose reikalingi archeologiniai žvalgymai.</p> <p>Jei atliekant statybos ar kitokius darbus būtų aptinkama archeologinių radinių ar nekilnojamomo daikto vertingujių savybių, remiantis LR Nekilnojamomo kultūros paveldo apsaugos įstatymo (LRS 1994-12-22 Nr. I-733) 9 str. 3 punktu, valdytojai ar darbus atliekantys asmenys apie tai privalo pranešti savivaldybės paveldosaugos padalinui, o šis informuoja Kultūros paveldo departamento.</p> <p>Rengiant techninį projektą siaurojo geležinkelio (kultūros vertybė 21898 <i>Siaurojo geležinkelio kompleksas</i>) kirtimo kabeliu darbai turi būti derinami su Kultūros paveldo departamento.</p>
Kraštovaizdis	<p>Siekiant išvengti elektrinių dominavimo kraštovaizdyje, atsisakyta <i>potencialios VE vystymo teritorijos</i> dalies greta Deglėnų gyvenvietės (šis plotas taip pat dalinai patenka į rajoninės reikšmės gamtinio karkaso takoskyrą), o nuo Kauklių buvusio dvaro sodybos fragmentų atitraukta 1,2 km atstumu.</p> <p>Siekiant sumažinti įtaką kraštovaizdžiui, vėjo elektrinės turi būti dažomos šviesiomis spalvomis. Dažoma turi būti dažais, leidžiančiais išvengti konstrukcijų blizgėjimo ir atspindžių susidarymo.</p>
Atliekos	<p>Atliekos rūšiuojamos, tinkamai sandėliuoja ir perduodamos atitinkamiams (turintiems teisę tvarkytį) atliekų tvarkytojams.</p> <p>Baigus statybos darbus statybos vieta turi būti sutvarkyta taip, kad joje neliktu darbų metu susidariusių atliekų. Išvežant dulkančias atliekas, jei tokiai atsirastų, jos privalo būti uždengtos.</p>

SPRENDINIŲ KONKRETIZAVIMAS	2022 m.
----------------------------	---------

ARDYNAS	PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS DALIES TERITORIJOS (PUŠALOTO MIESTELIO, ŠEDEIKONIŲ, KAUKLIŲ, VALMONIŲ, KIDŽIONIŲ KAIMŲ, KRUOPINĖS VIENSĘDŽIO, BUOJARAGIO, PABUOJŲ, MATKŪNŲ, JACIŪNŲ KAIMŲ, DAUKUČIŲ VIENSĘDŽIO PAGAL PARENGTĄ SCHEMĄ) ATSINAUJINANČIU ĮSTEKLİU ENERGETIKOS – VÉJO ENERGETIKOS INŽINERINÉS INFRASTRUKTŪROS PLÉTROS SPECIALUSIS PLANAS	1 leidimas
Puslapis 38 iš 40		

6 TERITORIJOS ANALIZEI NAUDOTI DUOMENŲ ŠALTINIAI

Eil. Nr.	Duomenų bazės pavadinimas	Naudoti duomenys	Duomenų šaltinis
1.	Saugomų teritorijų valstybės kadastras	Saugomos teritorijos, Natura 2000 BAST ir PAST	Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos
2.	Europos Bendrijos svarbos natūralios buveinės	Natūralios buveinės (miškai, pelkės, pievos)	Gamtos tyrimų centro Botanikos institutas
4.	Miškų kadastro duomenys	Miškų grupės, kertinės miško buveinės	Valstybinė miškų tarnyba prie Aplinkos ministerijos
6.	Kultūros vertybių registras	Kultūros paveldo objektai ir jų apsaugos zonas	Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos http://kvr.kpd.lt/heritage/
7.	Georeferencinio pagrindo kadastro erdvinių duomenų rinkinys (GPRK)	Pastatai, kapinės, elektros perdavimo linijos	LR žemės ūkio ministerija
8.	Žemės gelmių registras	Naudingųjų iškasenų telkiniai (su ribomis)	Lietuvos geologijos tarnyba prie Aplinkos ministerijos
9.	Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų duomenų bazė	Pagal poreikį	Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos
10.	TPD registras	Patvirtinti ir rengiami teritorijų planavimo dokumentai	VTPSI prie LR AM
11.	GEOPORTAL.LT	Pagal poreikį	VĮ „GIS-centras“ https://www.geoportal.lt
12.	Lietuvos regionų portretas:	Pagal poreikį	http://regionai.stat.gov.lt/
13.	Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba. Prieiga interneto svetainėje	Pagal poreikį	http://stk.vstt.lt/stk/

SPRENDINIŲ KONKRETIZAVIMAS	2022 m.
----------------------------	---------

ARDYNAS	PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS DALIES TERITORIJOS (PUŠALOTO MIESTELIO, ŠEDEIKONIŲ, KAUKLIŲ, VALMONIŲ, KIDŽIONIŲ KAIMŲ, KRUOPINĖS VIENSĘDŽIO, BUOJARAGIO, PABUOJŲ, MATKŪNŲ, JACIŪNŲ KAIMŲ, DAUKUČIŲ VIENSĘDŽIO PAGAL PARENGTĄ SCHEMĄ) ATSINAUJINANČIU IŠTEKLIŲ ENERGETIKOS – VĖJO ENERGETIKOS INŽINERINĖS INFRASTRUKTŪROS PLĒTROS SPECIALUSIS PLANAS	1 leidimas
Puslapis 39 iš 40		

7 TEISĖS AKTU SĀRAŠAS

1. Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymas, Nr. XII-407;
2. Lietuvos Respublikos energetikos įstatymas, Nr. IX-884;
3. Lietuvos Respublikos atsinaujinančiu išteklių energetikos įstatymas, Nr. XI-1375;
4. Lietuvos Respublikos Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas ,Nr. XIII-2166;
5. Lietuvos Respublikos žemės įstatymas, Nr. I-446;
6. Lietuvos Respublikos miškų, Nr. IX-240;
7. Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymas, NR. I-2223;
8. Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas, Nr. IX-628;
9. Lietuvos Respublikos nekilnojamomojo kultūros paveldo apsaugos įstatymas, Nr.I-733;
10. Inžinerinės infrastruktūros vystymo (elektros, dujų ir naftos tiekimo tinklų) planų rengimo taisyklės, Nr.1-10/D1-61;
11. Visuomenės informavimo, konsultavimo ir dalyvavimo priimant sprendimus dėl teritorijų planavimo nuostatai, Nr. 1079;
12. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 18 d. nutarimu Nr. 967 patvirtintas Planų ir programų strateginio pasekmį aplinkai vertinimo tvarkos aprašas.
13. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. liepos 31 d. įsakymu Nr. 406 patvirtintos Planuojamos ūkinės veiklos (vėjo jėgainių įrengimo) poveikio aplinkai vertinimo rekomendacijos R44-03.
14. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. kovo 15 d. nutarimas Nr. 276 „Dėl Bendrujų buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatų patvirtinimo“.
15. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. balandžio 22 d. įsakymas Nr. D1-210 „Dėl vietovių, atitinkančių gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, sąrašo, skirto pateikti Europos komisijai, patvirtinimo“.
16. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. balandžio 8 d. nutarimas Nr. 399 „Dėl LR saugomų teritorijų arba jų dalij, kuriose yra paukščių apsaugai svarbių teritorijų, sąrašo patvirtinimo ir paukščių apsaugai svarbių teritorijų ribų nustatymo“.

8 GRAFINIS PRIEDAS

Brėžinys. Specialiojo plano konkretizuoti sprendiniai M 1 : 10 000.

SPRENDINIŲ KONKRETIZAVIMAS	2022 m.
----------------------------	---------